

การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่
วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปริญญานิพนธ์
ของ
อรวัฒนา ชินพันธ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

378.17
๐๖๖๓ก
5 3

การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่
/ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ของ

อรวิวัฒนา ชินพันธ์
/

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2548

h 2766๙

129 ก.ค. 2548

— **อรวิพัฒนา ชินพันธ์ (2548) การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่** วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปริญญาโท
กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะกรรมการควบคุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร อัจฉรา วัฒนารงค์,
อาจารย์ ดร ราชันย์ บุญธิมา

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 2) เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวนรวม 664 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.9804 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1 นักศึกษามีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้านว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4 นักศึกษาที่เรียนภาคปกติและภาคสมทบมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ และด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

5 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์มีทักษะแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์มีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษามีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตรมีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตรมีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตรมีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

A STUDY OF THE OPINIONS OF STUDENTS TOWARD THE LARGE GROUP -
INSTRUCTIONAL SYSTEM IN GENERAL EDUCATION PROGRAM
AT SUAN SUNANDHA RAJABHAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
ORAWATANA CHINPUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University
May 2005

Orawatana Chinpun (2005) *A Study of the Opinions of Students toward the Large Group--Instructional System in General Education Program at Suan Sunandha Rajabhat University* Master Thesis (Higher Education) Bangkok Graduate School, Srinakharinwirot University Advisor Committee Asst Prof Dr Achara Wattananarong, Dr Rachan Boonthima

The purposes of this research were to study and compare the opinions of students toward the large group instructional system in general education program at Suan Sunandha University in four aspects pattern of large group instructional system, learning activity, media and teaching-aids and measurement and evaluation in overall and each aspect classified by gender, class level, student status and major field of study The samples consisted of 664 students The instrument used was a five rating scale questionnaire Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, a One-Way ANOVA and Scheffe's method

The results were as follows

1 The students rated the large group instructional system in general education program in overall and each aspect at a moderate level

2 There was no significant difference between the opinions of male and female students on the large group instructional system in general education program in overall and each aspect

3 There was a significant difference between the opinions of the first year and the second year students on the large group instructional system in general education program in overall and each aspect at the level of .05

4 There was a significant difference between the opinions of regular students and afternoon students on the large group instructional system in general education program in overall at the level of .05 When each aspects was considered, it was found that there was a significant difference in the aspects of the pattern of large group instructional system and media and teaching aids at the level of .05 However, there was no difference in the aspects of learning activity and measurement and evaluation

5 There was a significant difference between the opinions of the students studying in faculty of Education and Faculty of Art and Humanities and the ones studying in Faculty of Business Administration on the large group instructional system in general education program in overall and the aspect of the pattern of large group instructional system at the level of .05 Moreover, there was a significant difference between the opinions of

the students studying in Faculty of Education and the ones studying in Faculty of science and Faculty of Business Administration, and between the students studying in Faculty of Arts and Humanities and the ones studying in Faculty of Business administration in the aspect of learning activity at the level of 05. There was a significant difference between the opinions of the students studying in Faculty of Art and Humanities and the ones studying in Faculty of Science and Faculty of Business Administration at the level of 05. There was a significant difference between the opinions of the students studying in Faculty of Education and Faculty of Arts and Humanities and the ones studying in Faculty of Business Administration at the level of 05.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ของ
นางอรวัฒนา ชินพันธ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ 19 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2548

กรรมการสอบปริญญานิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนารงค์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ศันสนีย์ จะสุวรรณ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตา กรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ราชนัย บุญธิมา กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมและ อาจารย์ศันสนีย์ จะสุวรรณ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อแก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลกู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวงโชติ พันธุเวช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รสสุคนธ์ มกรมณี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อธิการบดี ผู้บริหาร คณาจารย์ อาจารย์จิราพร พลายมณี อาจารย์อมรา รัชมณี อาจารย์รุจิจันทร์ พิริยะสงวนพงศ์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณและสำนึกในบุญคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจและสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

ขอขอบคุณนางสาวอชรา อุ่นแจ่ม ที่ได้ช่วยเหลือด้านการพิมพ์ การค้นคว้าหาข้อมูล คอยให้กำลังใจและสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด

อรวัฒนา ชินพันธ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
สมมติฐานการวิจัย	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา	13
การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	31
การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา	33
หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	49
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
ความมุ่งหมายของการวิจัย	83
วิธีดำเนินการวิจัย	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	83
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	94
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	95
 บรรณานุกรม	 96
 ภาคผนวก	 103
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	104
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	107
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ และ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	122
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 124

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนนักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบ	4
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำแนกตามสาขาวิชา	50
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาภาคสมทบชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำแนกตามสาขาวิชา	50
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษาและสาขาวิชา	56
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน	57
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่เป็นรายข้อ	58
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายข้อ	60
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นรายข้อ	62
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผล เป็นรายข้อ	64
10	การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	66

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	67
12 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา	68
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามสาขาวิชา	69
14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามสาขาวิชา	70
15 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา	71
16 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่เป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา	72
17 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา	73
18 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา	74
19 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผลเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา	75
20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	76

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

21	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	78
22	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	80
23	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผล	82
24	คำอ่านจําแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ	122

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในโลกปัจจุบันเป็นยุคสังคมแห่งความรู้ ซึ่งความรู้และภูมิปัญญาของแต่ละสังคมจะถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพ และความสามารถในการพัฒนาประเทศ และแข่งขันกับนานาประเทศ แนวทางการจัดการศึกษามีเป้าหมายก็เพื่อสร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถที่จะนำการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศให้ก้าวสู่ศตวรรษใหม่ได้อย่างมั่นคง และผลจากความเปลี่ยนแปลงยุคสมัยอันมีสาเหตุมาจากการขยายตัวของปริมาณนักศึกษาและความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การขยายตัวขององค์ความรู้ การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ การอุดมศึกษาของไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนทั้งเป้าหมาย วิธีการกระบวนการเรียนการสอน พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัด

สถาบันอุดมศึกษามีพันธกิจและความรับผิดชอบ 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษานั้นเน้นที่คุณภาพของผลผลิตของกระบวนการศึกษาเป็นหลัก ได้มีการกำหนดการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนไว้เป็นแผนงานหลักที่ 2 ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พุทธศักราช 2540 – 2544 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2540 : 15) และการสร้างคนให้เป็นบัณฑิตเป็นปัญญาชนของชาติ เพื่อจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังคำว่าการศึกษาพัฒนาคนคนพัฒนาชาติ จึงถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย 2545 : 93)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจัดการเรียนการสอนทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญาบนหลักการของความอิสระในการบริหารและเสรีภาพทางวิชาการ ตลอดจนมีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบัณฑิตไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถทั้งทางวิชาการ วิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ ผู้ประกอบการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ สามารถปรับตัวและนำการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ และในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้มีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอน โดยหลักสูตรครอบคลุมวิชาการด้านสังคมศาสตร์ ปรัชญา พฤติกรรมศาสตร์ วัฒนธรรม และวิชาที่เกี่ยวกับสุนทรียภาพ เพื่อสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปรับเนื้อหาวิชาไปสู่ทักษะและเสริมสร้างเจตคติที่ดี สามารถสร้างคนให้มีปัญญามีความคิดและตัวหลักสูตรมีความหลากหลาย ยืดหยุ่น และปรับได้ให้เหมาะสมกับ

สภาพแวดล้อม มีการใช้ภูมิปัญญาและทรัพยากรท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบของการเรียนการสอน- (สายหยุด จำปาทอง 2532 82)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเดิมเป็นสถาบันราชภัฏซึ่งเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายหลักในการจัดการศึกษาเพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของสังคม และได้ตระหนักถึงความสำคัญในการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปและให้โอกาสพัฒนาตนเอง การตอบสนองต่อนโยบายด้านการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ต่อมาได้มีการขยายสถานศึกษาโดยเฉพาะในเขตภูมิภาคจาก 30 สถาบัน เป็น 35 สถาบันและในส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร 6 สถาบันรวมเป็น 41 สถาบัน เพื่อรองรับความต้องการของจำนวนนักศึกษาและเป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2545 19)

จากประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ลงวันที่ 14 มิถุนายน พุทธศักราช 2547 ในการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพุทธศักราช 2547 เหตุผล คือ โดยที่ มาตรา 36 แห่ง พร บ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคลและอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ดำเนินการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้นสมควรกำหนดให้สถาบันราชภัฏเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาและเป็นนิติบุคคลโดยมีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ในการส่งเสริมการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้สร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี สร้างสำนึกในคุณค่าวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนและองค์กรอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมทั้งศึกษาส่งเสริมสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและสังคมสอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ดังนั้นสถาบันราชภัฏ ทั้ง 41 แห่งจึงมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพุทธศักราช 2547 ฉบับนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2547ก ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นสถาบันอุดมศึกษาในสวนกลางกรุงเทพมหานครที่มีพันธกิจที่สำคัญคือ การผลิตบัณฑิต สร้างและพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม บริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และส่งเสริมวิชาชีพครู นอกจากนี้ยังต้องมีบทบาทสำคัญในการตอบสนอง ชี้นำชี้แนะ แจ้งเตือนและแก้ปัญหาให้กับชุมชนและสังคม จึงเป็นเสมือนสมองขุมกำลังทางวิชาการและจิตวิญญาณของสังคม การที่มหาวิทยาลัยจะสามารถดำเนินการกิจตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าวให้บรรลุผลได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยจำเป็นต้อง

มีความคล่องตัว และมีความอิสระในการดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ และบริหารทรัพยากรต่าง ๆ และมีเสรีภาพทางวิชาการเพื่อสามารถคิดค้น แสวงหาความรู้ ความจริง เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม และพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการให้กับชุมชน และสังคม ตลอดจนประเทศชาติที่จะสามารถแข่งขันกับนานาประเทศ ทั้งนี้ควบคู่กับ ความรับผิดชอบ (accountability) ที่มหาวิทยาลัยพึงมีต่อสังคมและประเทศชาติภายใต้การกำกับ และตรวจสอบโดยรัฐและประชาชน (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 5)

นโยบายและจุดเน้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทานั้น เพื่อมุ่งพัฒนามหาวิทยาลัย ให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำเพื่อปวงชน โดยมีพันธกิจในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพในระดับ แนวหน้าโดยมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีปัญญา มีทักษะวิชาชีพ และมีคุณธรรมตรงกับความต้องการของ ท้องถิ่นและสังคมยุคเศรษฐกิจใหม่ การวิจัยและสร้างองค์ความรู้สู่การพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจน พัฒนาภูมิปัญญาไทยสู่สากล ผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพและสนองตอบการปฏิรูปการศึกษาและ การฝึกหัดครู ให้การบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ชุมชนและสังคมอย่างมีคุณภาพ เพื่อยกมาตรฐานชุมชน สังคม และผู้ประกอบการ SMEs สู่สากล พร้อมทั้งอนุรักษ์พัฒนาและ บริการข้อมูลสารสนเทศทางด้านศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมกรุงรัตนโกสินทร์และปริมณฑล (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 7)

มหาวิทยาลัยจึงมีการจัดการเรียนการสอนที่ยึดหลักความยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้มากกว่า 50 โปรแกรมวิชา โดยดำเนินการจัดการศึกษาออกเป็น 3 ภาค คือ ภาคปกติ ภาคสมทบและ ภาค กศ บป (โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ) ซึ่งมีสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับ อนุปริญญา ปริญญาตรี 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการแบ่งออกเป็น 6 คณะวิชา ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ ในการผลิตบัณฑิตมหาวิทยาลัยสามารถผลิตบัณฑิตตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2518 จนถึงปัจจุบัน มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปี และปริญญาตรี 4 ปี มาแล้ว 28 รุ่น ในปัจจุบัน (2546) สถาบันจัดการศึกษาระดับอนุปริญญา 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 5 โปรแกรม วิชาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 5 โปรแกรมวิชา ส่วนระดับปริญญาตรี 4 สาขาวิชา คือ สาขา วิชาการศึกษา จำนวน 18 โปรแกรมวิชา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 18 โปรแกรมวิชาสาขา ศิลปศาสตร์ จำนวน 14 โปรแกรมวิชา และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 2 โปรแกรมวิชา (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 37)

สำหรับนักศึกษามีทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบปีการศึกษา 2542 – 2546 มี จำนวนเพิ่มขึ้น ดังปรากฏในตาราง 1 (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 78)

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบ

ปีการศึกษา	นักศึกษาภาคปกติระดับ อนุปริญญาและปริญญาตรี	นักศึกษาภาคสมทบระดับ อนุปริญญาและปริญญาตรี
2542	1,387	1,369
2543	1,510	1,326
2544	1,691	1,391
2545	1,897	1,369
2546	2,237	1,819
รวม	8,722	7,274

จากตารางจำนวนนักศึกษา จะเห็นได้ว่ามีจำนวนนักศึกษามากในแต่ละปีการศึกษา จึงมีผลทำให้การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต้องปรับแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการขยายตัวของนักศึกษาที่ต้องการเข้ามาศึกษาในสถาบัน มีการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบที่หลากหลายโดยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การศึกษาทางไกล การศึกษาแบบห้องเรียนรวม (Large class instruction) และการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาตระหนักถึงภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษา เพื่อให้เยาวชนของชาติได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามศักยภาพของตน มหาวิทยาลัยจึงได้วางนโยบายการศึกษาเพื่อมวลชน โดยมีเป้าหมายหลักในการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด ซึ่งใช้กับรายวิชาการศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรี นักศึกษาทุกคนจะต้องเรียนในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระ 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในระยะแรกได้มีการทดลองรวมหมู่เรียน 2 หมู่ มีจำนวนนักศึกษามากกว่า 60 คน และเมื่อปีการศึกษา 2540 ได้มีการรวมกลุ่มใหญ่เป็นครั้งแรกมีนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปประมาณ 500 คนขึ้นไป ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนขณะนั้นยังไม่พร้อมในด้านการจัดห้องเรียนรวม สื่ออุปกรณ์ ทีมอาจารย์ผู้สอนและยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบต่อการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ในการดำเนินงานพบว่า การเรียนการสอนเกิดความยุ่งยากลำบากตั้งแต่การจัดการคุมชั้นเรียน การตรวจงานและการวัดผล เป็นต้น (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2542 5)

ต่อมามหาวิทยาลัยได้มอบหมายความรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนให้ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวดูแลใน 2 รายวิชา ได้แก่ วิชาจิตวิทยาทั่วไป เป็นวิชาเริ่มแรกในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 โดยมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้จำนวน 22 หมู่เรียน

และรายวิชามนุษยสัมพันธ์ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนจำนวน 30 หมู่เรียน มีจำนวนอาจารย์รับผิดชอบรายวิชาละ 4 คน ทำการบริหารการสอน จัดรูปแบบการสอน เตรียมตำราและคู่มือการสอนจากการที่สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2540 : 4)

ได้ทำการทดลองจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ใน 2 รายวิชาดังกล่าว และผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดพบว่า มีอุปสรรคและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ดังนี้ ด้านสถานที่เนื่องจากห้องเรียนเป็นห้องประชุมมีความสว่างไม่เพียงพอ บางครั้งเก้าอี้ชำรุดทำให้ต้องเปลี่ยนที่นั่ง นักศึกษาต้องนั่งที่ประจำตัวนักศึกษาจำไม่ได้หาที่นั่งไม่เจอทำให้เสียเวลา การตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนไม่รัดกุมพอ ผู้เรียนไม่สามารถจดคำบรรยายได้ สิ่งแวดล้อมไม่สงบเงียบ นักศึกษาพูดคุยเสียงดัง ไม่มีสมาธิในการเรียน อากาศในห้องเรียนร้อนมาก มีกลิ่นอาหารรบกวน อุปกรณ์การสอนไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เครื่องฉายภาพมีขนาดเล็กและไม่ชัด ส่วนผู้สอนยังไม่มี ความชำนาญในการใช้เครื่องมือที่เป็นโสตทัศนอุปกรณ์ ไม่สามารถคุมชั้นเรียนด้วยตนเอง การบริหารจัดการยังไม่ดีพอ จึงทำให้สถาบันต้องยกเลิกแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปในปีการศึกษา 2541 – 2542

ในปีการศึกษา 2543 สำนักการศึกษามวลชน ซึ่งเป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปได้กำหนดวิชาการศึกษาทั่วไปในภาคเรียนที่ 1 กำหนดไว้ 5 รายวิชา และในภาคเรียนที่ 2 กำหนดไว้ 7 รายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบ และได้ทำการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม และเพื่อให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการจัดการในรูปแบบผสมผสานที่ทำให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันในชั้นเรียน มีรูปแบบที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนเสริมกับผู้สอนตามความต้องการของผู้เรียน มีการวางรูปแบบการศึกษาด้วยตนเองจากสื่อและเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยี มีการทดสอบความรู้ผู้เรียนด้วยการสอบกระดานทางอินเทอร์เน็ต และให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2542 : 8)

สำนักการศึกษามวลชน เล็งเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปให้มีประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญและให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จึงกำหนดการจัดดำเนินงานในประเด็นสำคัญ 4 ประเด็น คือ รูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปได้ประสบปัญหาหลายประการ เช่น ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของ รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร (2544 : 3) ได้สำรวจความคิดเห็นโดยการให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามในเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาในระบบกลุ่มใหญ่ การสำรวจในครั้งนี้ พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 49.52 มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 32.21 มีความพึงพอใจในระดับมากและร้อยละ 18.27 มีความพึงพอใจในระดับน้อย ด้านการเรียนการสอนของอาจารย์พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 51.06 มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 47.19 มีความพึงพอใจในระดับมาก และ

ร้อยละ 1 75 มีความพึงพอใจในระดับน้อย ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 67 21 มีความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 29 34 มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง และร้อยละ 3 45 มีความพึงพอใจในระดับน้อย ด้านความรู้และสาระที่ได้รับพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 68 74 มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 30 26 มีความพึงพอใจในระดับมากและร้อยละ 1 00 มีความพึงพอใจในระดับน้อย เป็นต้น

นอกจากนั้นได้พบว่ามีปัญหาและข้อเสนอแนะทั่วไปที่ควรนำไปปรับปรุง เช่น อาจารย์ ผู้สอนควรอธิบายพร้อมยกตัวอย่างโดยใช้สื่อ และมีกิจกรรมให้ร่วมมากกว่าการนั่งฟังบรรยายเฉย ๆ ให้มีการควบคุมนักศึกษาที่ไม่สนใจเรียน มีเสียงคุยดังทำลายสมาธิ การแจ้งข่าวสารของสำนัก การศึกษามวลชนควรมีหลายจุด มีการเข้ากลุ่มใหญ่ควรมากกว่า 4 ครั้ง การบริการของเจ้าหน้าที่ ผู้ควบคุมชั้นเรียนควรสุภาพเรียบร้อยมากกว่าที่เป็นอยู่ (พูดจาไม่สุภาพ แสดงกิริยาไม่เรียบร้อย) และควรบริหารเวลาให้ดีกว่านี้ ถ้าเป็นไปได้อยากให้ยกเลิกระบบการเรียนกลุ่มใหญ่ เพราะเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ได้ใกล้ชิดกับอาจารย์ ได้รับความรู้น้อย

และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน (พันธ์ศักดิ์ วรรณดี, ศันสนีย์ จะสุวรรณ์, จารุพรรณ ทรัพย์ปรง 2544 สัมภาษณ์) พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป กลุ่มใหญ่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านรูปแบบการสอน เนื่องจากหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลง มีการยุบรวมหลายวิชาแล้วนำมารวมกันเป็น 1 วิชา เช่น สุนทรียะทางนาฏศิลป์ไทยรวมกับสุนทรียะทางทัศนศิลป์และสังคมศึกษามารวมกันเป็นวิชาใหม่ใช้ชื่อว่าสุนทรียภาพของชีวิต ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนคนเดียวต้องสอนได้ทั้ง 3 วิชา ได้แก่ นาฏศิลป์ ดนตรี และศิลปะ จึงมักไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากผู้สอนถนัดวิชาใดก็จะเน้นหนักวิชานั้น และเมื่อเปลี่ยนแปลงระบบด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนหลายคนร่วมกันเป็นทีม ทำให้ความคิดบางเรื่องตกลงกันไม่ได้ในเนื้อหาสาระ และอาจารย์ผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจในการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่เท่าที่ควร และยังไม่คล่องตัว ในการใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ จึงทำให้เกิดปัญหามาก ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน การใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนของวิชาสุนทรียภาพของชีวิต มีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ สื่อที่ใช้ก็มีน้อย ภาพประกอบน้อย บางครั้งสภาพห้องเรียนขนาดใหญ่ก็ไม่อำนวยจึงทำให้เกิดปัญหาได้บ่อยครั้ง สำหรับเนื้อหาวิชาสุนทรียภาพของชีวิตมีเนื้อหา 3 วิชา ในวิชาเดียวกัน และจะต้องสามารถ บูรณาการได้จึงเกิดการเข้าใจยาก นักศึกษาจึงขาดความสนใจเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นวิชา การศึกษาทั่วไปไม่เหมือนวิชาเอกคิดว่าเรียนอย่างไรก็ได้ แต่พอเป็นการเรียนระบบกลุ่มใหญ่ นักศึกษาปีที่ 1 ที่เข้ามาใหม่ยังปรับตัวไม่ได้ และไม่เข้าใจในระบบการเรียนกลุ่มใหญ่จึงเกิด การสับสนในเรื่องห้องเรียน เวลาเรียนและการเข้ากลุ่มย่อย จึงมีผลให้การประเมินผลของนักศึกษา ไม่เป็นที่น่าพอใจและจากการได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนะของนักศึกษาภาคปกติใน ภาคเรียนที่ 2/2544 (แก้วมล พุ่มมาลา , ทิพากร แสงประทุม 2544 สัมภาษณ์) พบว่า นักศึกษาต้องการให้จำนวนของนักศึกษาที่เรียนในกลุ่มใหญ่มีจำนวนลดลง และมีการกำหนดเวลา ในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เพื่มรอบเรียน และให้มีการสอนหลายครั้ง ส่วนการสอนกลุ่มย่อย ต้องการให้ผู้สอนอธิบายมากกว่าให้นักศึกษาดังคำถาม ขอให้ปรับปรุงด้านการสอนอินเตอร์เน็ต

(Internet) หรือยกเลิกเพราะเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ในด้านสถานที่ ต้องการได้เก้าอี้ที่มีที่เขียนได้ ให้ดูแลและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ในด้านสื่ออุปกรณ์การสอน ในห้องเรียนกลุ่มใหญ่ โดยเฉพาะตัวหนังสือและภาพบนจอภาพต้องการให้มีขนาดใหญ่และมองเห็นได้อย่างชัดเจน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและครูสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในการปรับปรุงการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1 เพื่อศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2 เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและอาจารย์ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักศึกษาภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,245 คน และนักศึกษาภาคสมทบ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,347 คน ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทั้ง 4 สาขา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,592 คน

2 ตัวแปรในการวิจัย

2 1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2 1 1 เพศ จำแนกเป็น

2 1 1 1 ชาย

2 1 1 2 หญิง

2 1 2 ชั้นปี จำแนกเป็น

2 1 2 1 ชั้นปีที่ 1

2 1 2 2 ชั้นปีที่ 2

2 1 3 สถานภาพของนักศึกษา จำแนกเป็น

2 1 3 1 ภาคปกติ

2 1 3 2 ภาคสมทบ

2 1 4 สาขาวิชา จำแนกเป็น

2 1 4 1 สาขาวิชาการศึกษา

2 1 4 2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์

2 1 4 3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์

2 1 4 4 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

2 2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่

วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใน 4 ด้าน คือ

2 2 1 ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่

2 2 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2 2 3 ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

2 2 4 ด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1/ ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยประทับใจหรือไม่ประทับใจ ซึ่งอาจจะเป็นไปในทางบวกหรือลบก็ได้ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยในระดับใด

✓2 นักศึกษา ในการวิจัยนี้ หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทั้งภาคปกติ และภาคสมทบ-ที่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการศึกษาทั่วไปในระบบกลุ่มใหญ่ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา-2546- ✓

2 1 นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง ผู้ที่ศึกษาเต็มเวลา ในวันที่ทำการปกติ ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2 2 นักศึกษาภาคสมทบ หรือ นักศึกษาภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่เข้าศึกษา โครงการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน หรือนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามโครงการจัดการศึกษาภาคสมทบ หรือนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามโครงการอื่นใดที่ไม่ใช่ นักศึกษาภาคปกติ

3 การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบ การเรียนการสอนที่ตอบสนองจำนวนผู้เรียนตั้งแต่ 700 – 1,000 คน มีการออกแบบระบบให้ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพุทธศักราช 2542 โดย มีการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและกลวิธีการดำเนินการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ในการวิจัย นี้ หมายถึง การจัดดำเนินการสอนในรายวิชาการศึกษาทั่วไป 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการสอนระบบ กลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล

3 1 ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ หมายถึง การจัดรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แบ่งออกเป็น

3 1 1 การบริหารและจัดการ การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่จำเป็นจะต้องมี การบริหารและจัดการที่ดี มีการเตรียมการในเรื่องการจัดรูปแบบการเรียนการสอน การกำหนด จำนวนผู้เรียน ผู้สอน รูปแบบการนำเสนอสื่อการสอน ระยะเวลาต่อการเรียนการสอน รูปแบบ การวัดและประเมินผล รวมถึงการจัดสถานที่เรียน การจัดทำคู่มือรายวิชาและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3 1 2 การแนะนำและปฐมนิเทศ ก่อนการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่จะต้องมี การแนะนำและปฐมนิเทศก่อนในแต่ละรายวิชาให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงการจัดระบบการเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็นการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ การเรียนการสอนกลุ่มย่อยและการศึกษารายบุคคล

3 1 3 การจัดสถานที่และห้องเรียน มีการจัดสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้เรียนกับ ห้องเรียน โดยการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่จะใช้สถานที่ที่เป็นห้องเรียนขนาดใหญ่บรรจุนักศึกษา จำนวน 800 คน และมีจำนวนเก้าอี้เพียงพอ นอกจากนั้นยังจัดให้มีการใช้สื่ออุปกรณ์การเรียน การสอนเหมาะสมกับขนาดของห้องเรียน ส่วนกลุ่มย่อยและกลุ่มการศึกษารายบุคคลมีการจัด ห้องเรียนประมาณ 3 – 4 ห้อง ซึ่งในแต่ละห้องสามารถใช้สื่ออุปกรณ์ได้สะดวกสำหรับผู้สอนและ ผู้เรียนเช่นกัน

3 1 4 การนัดพบกลุ่มและตารางเรียน นักศึกษาจะได้ข้อมูลจากคู่มือรายวิชาโดย ได้กำหนดตารางเรียนไว้อย่างชัดเจน โดยแบ่งการเรียนออกเป็น 4 ครั้ง ในแต่ละครั้งประกอบด้วย

การเรียนกลุ่มใหญ่ จำนวน 4 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ ต่อสัปดาห์ การเรียนกลุ่มย่อยจำนวน 4 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ ต่อสัปดาห์ และการศึกษารายบุคคล จำนวน 4 ครั้ง

3 1 5 การจัดจำนวนนักศึกษาเข้าเรียนกลุ่มใหญ่ มีการกำหนดจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนในกลุ่มใหญ่ประมาณ 600 – 800 คน กลุ่มย่อยประมาณ 100 – 200 คน จำนวน 3-4 กลุ่ม

3 1 6 การจัดทำเครื่องมือการเรียนการสอน มีการจัดทำคู่มือรายวิชาซึ่งในคู่มือจะประกอบด้วย กฎ กติกา มารยาท คำอธิบายรายวิชา ความมุ่งหมาย จุดประสงค์ การวัดและประเมินผล ตารางเรียนและปฏิทิน เป็นต้น

3 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการสอนในระบบกลุ่มใหญ่ที่กำหนดขึ้น โดยจัดการเรียนการสอน 16 สัปดาห์ใน 1 ภาคเรียน แบ่งออกเป็น

3 2 1 กิจกรรมการเรียนกลุ่มใหญ่ เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาเข้าห้องเรียนรวมขนาดใหญ่ มีการทำแบบทดสอบกระดานการเรียนแต่ละหน่วยของแต่ละรายวิชา ทำงานตามใบงานที่กำหนด และร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

3 2 2 กิจกรรมการเรียนกลุ่มย่อย เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นการได้ทราบรายละเอียดเพิ่มเติมและตอบข้อคำถามให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะแบ่งห้องเรียนกลุ่มย่อยออกเป็น 3 – 4 ห้องเรียน

3 2 3 กิจกรรมการศึกษารายบุคคล เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก เว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E – Learning) ซึ่งอาศัยสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก เช่น ซีดีรอม บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI) หรือคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น

3 3 ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น สไลด์ประกอบการสอน ตำราเรียน บทเรียนโปรแกรม ตลอดจนสื่อโสตทัศนที่ใช้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการได้ฟังทางหูและการได้เห็นทางตา เช่น สื่อโสต ได้แก่ เทปบันทึกเสียง วิทยุ ฯลฯ สื่อทัศน์ ได้แก่ ภาพนิ่ง หนังสือ และสื่อที่ได้ฟังและได้ยินพร้อม ๆ กัน ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วยังมีการใช้คอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลต่าง ๆ ของการเรียนการสอนไว้ในคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ซึ่งเปิดบริการได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมงทำให้ผู้เรียนเข้าไปดึงข้อมูลมัลติมีเดีย (Multimedia) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ส่วนการจัดสถานที่ห้องเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสมเพื่อเอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3 4 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการวัดและประเมินผลของการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป โดยจัดเป็นการสอบกลางภาค และการสอบปลายภาค ตลอดจนการดำเนินการต่าง ๆ ของอาจารย์ผู้สอน เช่น การให้ทำใบงาน การทำแบบฝึกหัดในแต่ละรายวิชา และการทำแบบทดสอบก่อนการเรียน เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

4 สำนักการศึกษามวลชน หมายถึง หน่วยงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนเป็นระบบกลุ่มใหญ่ ในรายวิชาการศึกษาทั่วไป และในรายวิชาที่มีความจำเป็นต้องนำเข้าสู่ระบบ เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อผู้เรียน เป็นจำนวนมาก

5 หลักสูตรปริญญาตรี หมายถึง หลักสูตรที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีและระดับปริญญาตรี 4 ปี ในการวิจัยนี้ หมายถึง หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ได้แก่ สาขาวิชาการศึกษา-(คบ)- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์(วทบ-) สาขาวิชาศิลปศาสตร์-(ศศ-บ-) และสาขาบริหารธุรกิจ (บธ บ)-ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

6 วิชาการศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่กำหนดให้นักศึกษาทุกคนทุกโปรแกรมวิชาต้องเรียน เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และพลเมืองดีทั้งด้านกาย จิต อารมณ์ เจตคติ และสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงาม ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาต้องเรียนในระดับปริญญาตรีเรียน 33 หน่วยกิต 11 รายวิชา ตามหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ประกอบด้วย เนื้อหาสาระของ 4 กลุ่มวิชา ได้แก่

1 1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

1 2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

1 3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

1 4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในภาคเรียนที่ 1 กำหนดบังคับให้เรียน 5 รายวิชา ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป คือ

1 1500101 วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

2 1500102 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น

3 2500104 วิชาชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

4 4000107 วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต

5 2500101 วิชาพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน

ในภาคเรียนที่ 2 กำหนดไว้ 7 รายวิชา คือ ผู้เรียนเรียน 6 รายวิชา

1 1500103 วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้

2 4000105 วิชาวิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต

3 1500104 วิชาความจริงของชีวิต

4 4000106 วิชาความคิดและการตัดสินใจ

5 2000102 วิชาสุนทรียภาพของชีวิต

6 2500103 วิชาวิถีโลก

7 2500102 วิชาวิถีไทย

ในรายวิชาวิถีโลกและวิชาวิถีไทย ผู้เรียนจะต้องเลือกเรียน 1 รายวิชาเท่านั้น

สมมติฐานการวิจัย

- 1 นักศึกษาเพศชายและหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
- 2 นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
- 3 นักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
- 4 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมสาระสำคัญและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี (ทบวงมหาวิทยาลัย 2543 19 – 22) สรุปไว้ดังนี้

1 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติและปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้น ๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

2 ระบบการจัดการศึกษาใช้ระบบทวิภาค มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ต่อหนึ่งการศึกษาปกติ

3 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาที่ศึกษา หลักสูตรปริญญาตรีศึกษารวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิตและอย่างมากไม่เกิน 150 หน่วยกิตใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรนี้เรียนเต็มเวลาและอย่างมากไม่เกิน 12 ปี สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

4 โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนดังนี้

4.1 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ครอบคลุมสาระของกลุ่มสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ภาษา และวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

อนึ่งการจัดวิชาการศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นเมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรีต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

4.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้านวิชาชีพพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต กรณีที่มีการจำแนกวิชาเฉพาะออกเป็นวิชาโท วิชาเอก ในรายวิชาเอกต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิตและวิชาโทไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ก็ได้ในหลักสูตรปริญญาตรีตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

5 การคิดหน่วยกิต

5.1 รายวิชาภาคทฤษฎีให้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

5.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

5.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

5.4 การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดที่ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

6 การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิตและไม่เกิน 22 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา ส่วนหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตและไม่เกิน 18 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติและถ้าสถาบันใดจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนให้มีการลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 10 หน่วยกิต

การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาจึงต้องคำนึงถึงการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคนให้ถึงขีดสุด (พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย, วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, และทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง 2543 :33)

นอกจากการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนแล้ว องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนก็เป็นปัจจัยที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทั้งระบบภายในที่มีความสัมพันธ์กัน สำหรับรายละเอียดขององค์ประกอบที่สำคัญ 8 ด้าน อันได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผลและด้านปัจจัยเกื้อหนุน

ด้านหลักสูตร

หลักสูตร หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชา ตลอดจนการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมในแต่ละสถาบัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ (ชมพันธุ์ ญูชรร ณ อยุธยา 2523 :45)

1 หลักสูตรแบบแกน (Core Curricula) เป็นรูปแบบที่ใช้กันมากเป็นการจัดหลักสูตร โดยกำหนดรายวิชา แต่เน้นหาที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับชีวิตของผู้เรียน และประกอบด้วย รายวิชาที่เป็นสหวิทยาการ หลักสูตรแบบแกนแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1 1 หลักสูตรจะกำหนดขอบเขตของปัญหาและกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ให้

1 2 อาจารย์และนิสิตจะช่วยกันกำหนดขอบเขตของปัญหาและกิจกรรมการเรียนรู้ หลักสูตรแบบแกนเหมาะสมกับนิสิตที่มีลักษณะคล้ายกัน

2 หลักสูตรกระจายสัดส่วนรายวิชา (Distribution Requirements) เป็นการ จัดหลักสูตรเพื่อให้ นิสิตได้เรียนรายวิชาหรือหน่วยกิตอย่างน้อยที่สุดในสาขาที่ระบุไว้ การจัดหลักสูตร ประเภทกระจายสัดส่วนรายวิชา แบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ (ชมพันธุ์ ฤๅชกร ณ อยุธยา 2530 : 135)

2 1 การกระจายสัดส่วนรายวิชาตามที่กำหนดให้เป็นแบบที่ใช้กันมากที่สุดเป็น การจัดแบบผสมผสานรายวิชาที่กำหนดให้ และวิชาเลือกที่นิสิตสามารถเลือกเรียนได้จากรายวิชา ต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยระบุไว้มีจำนวนจำกัด ในสาขาวิชาที่ต้องการเรียน

2 2 การกระจายสัดส่วนรายวิชาโดยการแนะนำให้เรียน การจัดหลักสูตรนี้มีวิชา บังคับน้อยกว่ามีการเน้นในสาขาที่ควรจะศึกษา

2 3 การกระจายสัดส่วนรายวิชาโดยการแนะนำให้เรียน การจัดแบบนี้คล้ายกับ แบบที่ 2 แตกต่างกันตรงที่การจัดแบบนี้ไม่มีบังคับ นิสิตมีทางเลือกโดยอาจจะเรียนให้ครบตาม หลักสูตรที่กำหนดไว้หรืออาจจะไม่ครบก็ได้ แต่ปรากฏว่านิสิตไม่สนใจคำแนะนำเหล่านี้และ ส่วนมากไม่ได้ทำตามข้อเสนอแนะ การจัดโปรแกรมแบบอื่นๆ ต่างจากแบบอื่นๆ เช่น การจัดแบบ สมรรถฐานการเรียนรู้โดยการกำหนดให้นิสิตทุกคนต้องสอบผ่านการสอบข้อเขียนพิสดารโดยไม่มี การเรียนรายวิชา นิสิตทุกคนต้องสร้างข้อสอบที่แสดงสมรรถภาพในการคิดเกี่ยวกับสาขาวิชา 4 สาขาวิชา โดยมีอาจารย์คอยช่วยเหลือและนิสิตทุกคนจะเป็นกรรมการตัดสินผลการสอบของทั้ง 4 สาขาวิชา

3 หลักสูตรแบบเลือกเสรี (Free Electives) ไม่มีการกำหนดรายวิชาศึกษาทั่วไปนิสิต สามารถสร้างรายวิชาศึกษาทั่วไปจากวิชาใดก็ได้ที่เลือก หรือนิสิตอาจไม่เลือกเรียนสาขาวิชาใดเลย ก็ได้

สำหรับสถาบันระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย จัดให้นิสิตได้เรียนวิชาศึกษาทั่วไปใน 2 ปีแรก การจัดหลักสูตรเป็นแบบกระจายสัดส่วนรายวิชาตามที่กำหนดไว้ใน 4 กลุ่มวิชาตามเกณฑ์ ที่ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดคือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์ ในแต่ละกลุ่มวิชาจะมีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก นอกจากนี้ พรเทพ ไทยรักษ์ (2539 : 183) ได้ศึกษาทัศนะของนักศึกษามหาบัณฑิตต่องบกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรพบว่า เนื้อหาวิชาของ หลักสูตรที่ศึกษามีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมีความน่าสนใจ ทันสมัย ครอบคลุม ในสาขาวิชาที่ศึกษา และวินัย วีระวัฒนานนท์ (2542 : 22) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่าเป็นการจัดเนื้อหา สารของหลักสูตรจะต้องนำวิชาการสาขาต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์และเน้น

ความสัมพันธ์กับชีวิตให้มากขึ้นโดยหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และรับผิดชอบต่อสังคมและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดว่าหลักสูตรจะรวมถึงการพัฒนาวิชาการวิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาความรู้และพัฒนาสังคมด้วย

สำหรับวิสัย วังษ์ใหญ่ (2543 : 3) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาซึ่งประกอบด้วย

1. กำหนดหลักสูตร คือการเตรียมการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อต้องการทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการในการจัดการศึกษา เช่น สภาพของสังคมที่ต้องการจัดการศึกษาในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อได้บันทึกออกไปบริการและสร้างสรรค์สังคม

2. การบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผน การควบคุมกำกับดูแล การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะธรรมชาติการเรียนรู้และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตร หลักการบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

2.1 เอกสารหลักสูตรมีความชัดเจน สมบูรณ์ทันสมัย ชี้แนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 ผู้สอนมีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

2.3 ผู้เรียนมีความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ทักษะพื้นฐาน พร้อมทั้งจะเรียนในหลักสูตรที่จัดไว้

2.4 การบริการสนับสนุนมีทรัพยากรหลักสูตรที่ดีและเพียงพอที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร

2.5 มีคณะกรรมการบริหารที่ดีและดำเนินการจัดระบบบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพพร้อมที่จะให้ข้อมูลและช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนกับผู้เรียน

2.7 บรรยายภาควิชาการที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้และมารยาททางสังคมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคมของผู้เรียน

2.8 มีระบบควบคุมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมและศึกษาข้อมูลรวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบหลักสูตรและตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณภาพบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่

ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่ได้กำหนดโครงสร้าง การเรียนประกอบด้วยรายวิชาต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อฝึกให้บัณฑิตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพหรือวิชาเอก และเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสามารถ สร้างสรรค์สิ่งใหม่และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านวิธีสอน

การจัดการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และบทเรียนได้แล้ว และควรศึกษาลักษณะการสอนที่ดี ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีโดย อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 11-12) ให้ความเห็นว่า ลักษณะการสอนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1 เป็นการสอนที่มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ครอบคลุมประกอบของการสอน ได้แก่ การตั้งจุดประสงค์การสอน การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การสอนและการวัดผลและประเมินผล

2 เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทั้งด้านความรู้ความคิด ด้านเจตคติและ ด้านทักษะ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้แจ้ง คิดชอบ และปฏิบัติดี เกิดการเจริญเติบโตทุกด้านอย่าง ชื่นบานและแจ่มใส

3 เป็นการสอนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ได้สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของเนื้อหา โดยใช้กิจกรรมในรูปแบบต่างๆที่เหมาะสม

4 เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง หรือได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5 เป็นการสอนที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

6 เป็นการสอนที่คำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตลอดไป เช่น การสอนโดยให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจาร์ณ ได้รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ ได้ฝึกคิดแก้ปัญหา ย่อมดีกว่าวิธีสอนโดยการบอกความรู้ให้หรือกระทำให้ดูแต่เพียงอย่างเดียว การให้ผู้เรียนได้นำ ประสบการณ์ทั้งความรู้ ความคิด ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ปัจจุบันและอนาคตได้ย่อมเป็นการสอนที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

7 เป็นการสอนที่สร้างความสนใจแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนตลอดจนจบ กระบวนการสอน เช่น ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ ใช้คำถามกระตุ้นความคิด ใช้วิธีสอนหลาย รูปแบบที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ (Learning by Doing) ได้ทดลอง ได้ค้นคว้า ย่อมทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนใจ

8 เป็นการสอนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศด้านวัตถุและด้านจิตใจ บรรยากาศด้านวัตถุหมายถึง การมีสภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนและสิ่งแวดล้อมที่ดี เอื้ออำนวยให้เกิดความสบายตา สบายใจในการเรียน สวนจิตใจ หมายถึง การที่ครูมีปฏิสัมพันธ์ กับนักเรียนด้วยดีให้ความเป็นกันเอง ให้ความเมตตา ความรัก ความอบอุ่นแก่ผู้เรียน ทำให้ ผู้เรียนเรียนด้วยความสุขมีชีวิตชีวาและไม่ตึงเครียด

9 เป็นการสอนที่ผู้สอนรู้จักใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เช่น การให้รางวัลและการลงโทษที่พอดี การให้คำชม การจูงใจ ใฝ่ใจ ให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นภายใน การให้ผู้เรียนได้รับทราบผลงานของตนโดยทันที การให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของตน การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การให้เรียนจากสิ่งที่ยากไปหายาก เหล่านี้เป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

10 เป็นการสอนที่ส่งเสริมการปกครองระบบประชาธิปไตย เช่น ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน ได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฝึกการทำตามข้อกำหนดของกลุ่ม และฝึกระเบียบวินัยในตนเอง สิ่งเหล่านี้เป็นการปูพื้นฐานการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทยต่อไป

11 เป็นการสอนที่มีกระบวนการ หมายถึง มีลำดับขั้นตอนการสอนที่ไม่สลับสน ใน การสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมการสอน เตรียมจัดลำดับการสอนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันอย่างเหมาะสม ตั้งแต่ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป กระบวนการสอนจะมีขั้นตอนแตกต่างกันไปตาม ลักษณะของวิธีสอนที่นำมาใช้ เช่น วิธีสอนแบบสาธิต ย่อมมีขั้นตอนการสอนแตกต่างจากวิธีสอนแบบทดลอง ซึ่งผู้สอนต้องวางแผนจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้ถูกต้อง

12 เป็นการสอนที่มีการวัดและประเมินผล ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยอาจใช้วิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ การให้ค้นคว้ารายงาน การทำแบบฝึกหัด การวัดและประเมินผลจะช่วยวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และวัดผลสำเร็จของผู้สอน ผู้สอนจะนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับ เพื่อพิจารณาการสอนของตนว่ามีข้อบกพร่องที่ องค์ประกอบการสอนข้อใด ทำให้แก้ไขได้ตรงจุด เพื่อความสมบูรณ์ของการสอนครั้งต่อไป

13 เป็นการสอนที่ผู้สอน สอนด้วยวิญญูญาณความเป็นครู สอนด้วยความกระตือรือร้น สอนด้วยความตั้งใจ ความเต็มใจ และความมั่นใจ บุคลิกภาพท่าทางการแสดงออกของผู้สอน จะสะท้อนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้สึกของผู้สอนได้ดี ถ้าผู้สอนมีความรู้สึกที่ดี ทั้งต่อผู้เรียนและต่ออาชีพ ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนด้วยความศรัทธา ด้วยความสุข ด้วยความตั้งใจและด้วยความเต็มใจเช่นกัน

นอกจากลักษณะการสอนที่ดีแล้ว วิธีการสอนที่ใช้ในการสอนระดับอุดมศึกษา มีดัง ต่อไปนี้ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2544 19 – 21)

1 ปาฐกถา คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นทัศนคติหรือการวิเคราะห์สาระ ข้อมูลจากหัวข้อที่กำหนดให้อย่างพิถีพิถัน มีระบบในการเรียบเรียงสาระนับตั้งแต่การขึ้นต้นการพูด จนกระทั่งสรุปท้ายก่อนจะปิดการปาฐกถา ลักษณะการพูดเป็นพิธีการและเป็นการเสนอความรู้หลัก จากผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยเฉพาะ

2 บรรยาย คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ในหัวข้อที่กำหนดให้โดยมีวิธีการพูดที่เป็นกันเองมากกว่าวิธีการปาฐกถา ผู้พูดอาจใช้อุปกรณ์ประกอบการพูดหรืออาจใช้วิธีการสอนอื่น ๆ ประกอบการสอนแบบบรรยายก็ได้ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะใช้การบรรยายเป็นหลัก เนื่องจากสามารถคลุมเนื้อหาสาระให้เป็นไปตามหลักสูตรได้อย่างเต็มที่

3 การอภิปรายอนุกรม คือ การจัดผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญแต่ละด้านให้หัวข้อเรียงตามลำดับกันและให้ผู้พูดหรือองค์ปาฐก ซึ่งประกอบด้วย 4 – 5 คน พูดเรียงลำดับหัวข้อโดยเป็นประธานการอภิปรายอนุกรมเป็นผู้เปิดการอภิปราย เชิญผู้อภิปรายพูดเรียงลำดับแต่ละคนกล่าวสรุปและปิดการอภิปรายผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญการพูดแต่ละหัวข้อ

4 การอภิปรายเป็นคณะ คือ การจัดให้วิทยากรพูดในหัวข้อเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีความคิดหลากหลาย ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือแตกต่างกันสุดแล้วแต่ทัศนะของผู้อภิปรายเหล่านั้น การอภิปรายเป็นคณะจะมีผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นผู้ประสานงานการพูดโยงความคิดและโยงเรื่องให้สอดคล้องเชื่อมโยงไปสู่สาระของการอภิปราย

5 การสอนโดยใช้โทรทัศน์เพื่อประหยัดเวลาสำหรับการสอนที่มีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก ผู้สอนอาจจะสอนโดยวิธีการบรรยายหรือสาธิตประกอบการบรรยายให้ถ่ายทอดลงในเทปโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้อะไรไปพร้อม ๆ กันได้ หรืออาจจะเปิดโทรทัศน์ให้ดู สำหรับกลุ่มใหญ่ที่เรียนในชั่วโมงต่อไปได้

6 การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนผู้สอนอาจจะนำเสนอสาระของรายวิชาโดยนำเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลใช้โปรแกรมพาวเวอร์พอยท์หรือจะทำในรูปแบบของการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ทำให้เกิดสีสันสวยงาม เคลื่อนไหวได้ มีภาพต่าง ๆ ประกอบการสอนทำให้ผู้สอนได้เห็นและเข้าใจสาระการสอนมากขึ้น

7 การอภิปรายกลุ่มย่อย วิธีการสอนแบบกลุ่มย่อยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านการฝึกการค้นคว้า การคิด การเขียน การเสนอความคิด การรับฟังและการทำงานร่วมกัน ผู้เรียนจะเลือกประธาน เลขานุการและทำหน้าที่เป็นสมาชิกในกลุ่มที่ดี วางแผนงานร่วมกับกลุ่มศึกษาค้นคว้าอภิปรายและเสนอรายงาน

8 การสัมมนา คือ การที่ผู้สอนและผู้เรียนได้วางแผนการเรียนการสอนร่วมกันโดยกำหนดหัวข้อที่จะศึกษาร่วมจากการที่ผู้สอนจะให้ข้อมูลความคิดทฤษฎีพื้นฐาน ซึ่งจะจัดอยู่ในรูปของการเชิญวิทยากรมาแสดงปาฐกถาหรือบรรยายจากนั้นเป็นการค้นคว้าด้วยตนเอง การอภิปรายกลุ่มย่อยตลอดจนเสนอผลงานของการศึกษาค้นคว้าและข้อตกลงในกลุ่มใหญ่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อประมวลความรู้ตามขอบเขตที่กำหนดในสาระวิชานั้น การสัมมนานี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสฝึกทักษะการทำเอกสารประกอบการสัมมนา การจัดการสัมมนา การอภิปรายกลุ่มและมีโอกาสฝึกการเสนอรายงานต่อที่ประชุมใหญ่อีกด้วย

9 การศึกษาเฉพาะกรณีหรือโครงการ การสอนแบบการศึกษาเฉพาะกรณีมุ่งให้ผู้เรียนในกลุ่มย่อยประมาณ 5 – 7 คน ได้มีโอกาสศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อหาข้อมูลมาตัดสินใจดำเนินการหรือแก้ปัญหาหรือหาทางเสนอแนะในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่กำหนด ซึ่งผู้เรียนในกลุ่มจะต้องศึกษาตั้งแต่จุดเริ่มต้น ปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางการศึกษาประกอบเพื่อการแก้ปัญหา ตลอดจนข้อเสนอนั้นต่าง ๆ

10 การฝึกปฏิบัติ การศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติ เช่น เมื่อเรียนภาคบรรยายหรือทฤษฎีแล้วก็มีภาคปฏิบัติได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อให้เข้าใจ

บทเรียนมากยิ่งขึ้น การสอนภาคปฏิบัติจำเป็นต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อยเพื่อประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลให้ผู้เรียนปฏิบัติได้ถูกต้องได้ผลมากยิ่งขึ้น เช่น การทดลองให้โปรแกรมง่าย ๆ ในคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การฝึกปฏิบัติทำได้ทุกสาขาวิชา เพราะเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจศาสตร์ต่าง ๆ ได้กระจ่างและสามารถนำทฤษฎีมาปฏิบัติได้

11 การสาธิต การศึกษาหลายกรณีให้ผู้สอนจำเป็นต้องสาธิตให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่าง เช่น การสาธิตการขาย ผู้สอนอาจสาธิตให้ผู้เรียนดูว่าวิธีการเสนอสินค้าใหม่ให้แก่ลูกค้า ควรจะพูดอย่างไร ซึ่งข้อดีข้อเด่นของสินค้านั้นอย่างไร มีเทคนิคที่จูงใจลูกค้าอย่างไรบ้าง ผู้สอนย่อมสาธิตให้ผู้เรียนเป็นตัวอย่างได้ นอกจากนี้ในการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนจำเป็นต้องสาธิตหรือทำตัวอย่างให้ดูก่อนเพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้

12 การสอนเป็นรายบุคคล การสอนเป็นรายบุคคลนั้นพึงเล็งการพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก ดังนั้นอาจจะใช้วิธีสอนโดยให้ผู้เรียนไปค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และนำสาระที่ศึกษาได้มาอภิปรายร่วมกับผู้สอน การสอนประเภทนี้อาจจะใช้อุปกรณ์การสอนประกอบได้ เช่น การเรียนจากดัลลัสเสียง เอกสาร หรือจากบทเรียนคอมพิวเตอร์

13 การสอนแบบโปรแกรม เป็นการจัดบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปตำรา แบบเรียนหรือโปรแกรมในคอมพิวเตอร์ก็ได้ การสอนแบบนี้ผู้สอนจะต้องเตรียมบทเรียนสำเร็จรูปไว้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองและเรียนไปตามความสามารถ ความสนใจและเวลาที่ผู้เรียนสะดวก บทเรียนดังกล่าวจะให้ทั้งสาระ วิธีการเรียน และการวัดผลด้วย

14 การฝึกประสบการณ์ตรง การสอนโดยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงจากเรื่องที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะในการศึกษาสาขาวิชาชีพ วิธีการสอนแบบนี้จึงต้องเป็นการนิเทศชี้แนะอธิบายเป็นรายบุคคล ผู้สอนจำเป็นต้องสอนร่วมกับบุคลากรซึ่งควบคุมงานในหน้าที่ที่สถาบันนั้นส่งผู้เรียนไปฝึกงานด้วย

สรุปได้ว่า วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ ผู้สอนสามารถผสมผสานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับรายวิชาเพื่อให้เกิดความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และเจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียนได้

ด้านผู้สอน

ผู้สอน ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการกำหนดแผนการสอน รวมทั้งเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ จัดบรรยากาศการเรียนการสอน และจัดประสบการณ์ร่วมกับผู้เรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนการสอน การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง

ถาวร สารวิทย์ (ม ป ป 89 – 90) ได้อธิบายว่า บทบาทของผู้สอนมีส่วนสำคัญและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นจะต้องปรับปรุงบุคลิกภาพ เสริมสร้างความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอ รวมทั้งมีเทคนิคการสอนที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้ ฉะนั้นผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องมีบทบาทการเป็นผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1 มีบุคลิกภาพส่วนตัวที่ดี โดยทั่วไปผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อมีความพอใจผู้สอน ฉะนั้นผู้สอนควรมีบุคลิกภาพของการเป็นอาจารย์ หรืออาจจะเรียกได้ว่ามีวิญญาณของความเป็นอาจารย์ เช่น แต่งกายเหมาะสม มีความสุภาพอ่อนโยน มีความเมตตากรุณา มีขันติ มีความกระตือรือร้น มีลักษณะเป็นผู้นำ มีอารมณ์ขัน มีศรัทธาและความภูมิใจในความเป็นอาจารย์ นอกจากนั้นอาจารย์ที่สอนวิชาชีพธุรกิจ ควรมีบุคลิกลักษณะเป็นนักธุรกิจประกอบกันหรืออาจจะต้องมี “วิญญาณของความเป็นนักธุรกิจ” ด้วย เช่น ความคล่องแคล่วว่องไว มีทัศนคติที่กว้างไกล มีการบริหารเวลาและวางแผนอย่างเหมาะสม มีความเที่ยงธรรม มีจรรยาวิชาชีพและคุณธรรม มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร มีความพยายามไม่ท้อถอย เป็นต้น ฉะนั้นผู้สอนวิชาชีพธุรกิจจึงจำเป็นจะต้องมีความภูมิใจและก่อให้เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้

2 มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง ผู้ที่เป็นอาจารย์นั้นมิใช่มีความรู้แต่เพียงในตำราหรือทางวิชาการเท่านั้น แต่จำเป็นที่จะต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ สังคม วิทยาศาสตร์ พุทธธรรมศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมการลงทุน และอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของวิชาธุรกิจ

3 มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ควรจะต้องทำความเข้าใจและแสวงหาความรู้ในรายละเอียดวิชาที่อยู่ในหลักสูตรรายวิชานั้น เพื่อจะได้นำมาวางแผนการสอน โดยเรียงลำดับความยากง่าย ความต่อเนื่องของรายละเอียดเนื้อหา

4 มีความสามารถในการสอน การสอนของอาจารย์ธุรกิจนั้นขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีสอนซึ่งเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้สอนทุกคนควรจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและทักษะมีความเชื่อมั่นในตนเอง

พุทธชาด ราชปรีชา (2524 : 221) ได้สรุปคุณสมบัติของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

- 1 เป็นผู้มีความเมตตา
- 2 เป็นผู้เข้าใจคนอื่นได้ง่าย
- 3 เป็นผู้มีความเป็นมิตรอยู่เสมอ
- 4 เป็นผู้ที่ยืดหยุ่นได้และยอมรับกับการเปลี่ยนแปลง
- 5 เป็นผู้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา
- 6 เป็นผู้รู้จักวางแผนการสอนและเตรียมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบ
- 7 เป็นผู้สามารถเปลี่ยนแปลงการสอนจากสอนเด็กมาเป็นผู้ใหญ่
- 8 ปฏิบัติต่อผู้เรียนในฐานะที่เขาเป็นผู้ใหญ่
- 9 พยายามทำให้ประสบการณ์ของผู้เรียนมีประโยชน์และมีความหมายต่อ

ชีวิตประจำวันของผู้เรียน

- 10 รู้จักเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนรู้
- 11 เป็นคนมีอารมณ์ขัน
- 12 รู้จักสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 78) กล่าวว่า เมื่อจะทำการสอนในระดับใดก็ตาม สิ่งจำเป็น - พื้นฐานสำหรับผู้สอนจะต้องมีคือ พื้นฐานทางความรู้ด้านวิชาการดี มีความสามารถเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่จะทำการสอน และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการและกลวิธีการสอน พื้นฐานทางด้านส่วนตัวผู้สอนในด้านอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ วุฒิ ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพทางสังคมของผู้สอนในปัจจุบันเป็นอย่างไร ทัศนคติต่อการสอน ได้แก่ ความรักในตัวผู้เรียน รักวิชาที่จะสอน และรวมถึงรักการสอน ซึ่งจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพของการสอน สิ่งที่จะช่วยเสริมการสอน ประการสุดท้ายได้แก่ ประสบการณ์ทางการสอนซึ่งผู้สอนเคยได้ปฏิบัติการสอนในระดับใดบ้าง เพราะรูปแบบวิธีการสอนมีความแตกต่างกัน เกี่ยวกับโอกาสและระดับของการสอนที่ได้ปฏิบัติมา เช่น ในสถาบันการศึกษา ระดับโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมประชุมปฏิบัติการและการสัมมนา เป็นต้น

การจัดผู้สอนสามารถจัดได้ตามความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาและควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง โดยฮูเวอร์ (Hoover 1980 : 339) ได้สรุปคุณสมบัติของการเป็นอาจารย์ผู้สอนไว้ว่า อาจารย์ผู้สอนควรมีความสามารถในการเสนอเนื้อหาได้ชัดเจน มีทัศนคติที่ดีต่อผู้เรียน มีการสร้างสรรค์ความรู้สึกที่ดีต่อกันในกลุ่มผู้ร่วมงานให้ความสนใจในวิชาที่สอนและมีการกระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด อีกทั้งยังประยุกต์เนื้อหาวิชาให้สัมพันธ์กัน อาจารย์ผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา รวมถึงระดับชั้นของผู้เรียนว่าเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีหรือนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาด้วย

นอกจากนั้น อาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้มีใจกว้าง เข้าใจพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา ไม่แบ่งแยกระหว่างวิชาการและกิจกรรม เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่หลากหลายตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในห้องเรียน (สุพร ตั้งสมรพงษ์ 2542 : 79)

ด้านผู้เรียน

ผู้เรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนจะขาดไม่ได้ เพราะถ้าไม่มีผู้เรียน การสอนก็ไม่เกิดขึ้นแน่นอน แต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการตามความมุ่งหมายของการศึกษานั้น จะต้องคำนึงถึงพื้นฐานความแตกต่างของผู้เรียน ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักการศึกษา ดังนี้ รุจีร์ ภูสาระ (2531 : 72-73) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอน และผู้บริหารในระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับตัวผู้เรียนที่อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนขาดคุณลักษณะบางประการของผู้เรียนทำให้การเรียนการสอนไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวคือ

1 ระดับสติปัญญาและความถนัดทางการเรียน สิ่งนี้คงปฏิเสธได้ยากว่าจะไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอน ผู้มีสติปัญญาสูงย่อมจะมีปัญหาทางการเรียนน้อยกว่าผู้ที่สติปัญญาดำกว่า ซึ่งผู้สอนก็ต้องรู้จักจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

2 องค์ประกอบทางสรีระร่างกายภายนอก ได้แก่ ประสาทสัมผัสของผู้เรียนที่จะสามารถรับรู้สิ่งที่ผู้สอนได้มากน้อยเพียงใด เช่น ผู้เรียนบางคนมีสายตาที่ผิดปกติ ความสามารถในการได้ยิน สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ฯลฯ ถ้าการเรียนบางวิชาจำเป็นต้องอาศัยทักษะเหล่านี้ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาในการสอนได้

3 บุคลิกภาพและอุปนิสัยส่วนตัว ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยันหมั่นเพียร ความมั่นใจในตนเอง ทักษะติดต่ออาจารย์ผู้สอน ทักษะติดต่อวิชาเรียน ทักษะติดต่อสถาบันและวิชาชีพ ที่เรียนสิ่งเหล่านี้มีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนบางคนไม่สามารถจะเลือกเรียนในสาขาวิชาชีพที่ตนรัก ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีให้เลือกหลายลำดับ ทำให้ผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยบางคนสอบได้ในวิชาที่ตนไม่ได้ตั้งใจจะเรียนขาดความสนใจและเอาใจใส่ เพราะจิตใจมุ่งแต่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ในปีต่อไป

4 สภาพทางบ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยล้วนแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนการสอน แม้ผู้สอนจะทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด แต่ถ้าผู้เรียนมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสภาพปัญหาในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่ ผู้ปกครองอาจทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาส่วนหนึ่งหารายได้มาช่วยเหลือการศึกษาของตนเองด้วย

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 78) กล่าวว่า ข้อมูลส่วนตัวและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องศึกษาอย่างละเอียด ข้อมูลนี้จะเป็นส่วนกำหนดในการจัดระบบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนในหลักสูตร ข้อมูลผู้เรียนนั้นอาจจะศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้ เช่น

1 ความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจและตระหนักถึงพื้นฐานความรู้เดิม ความคาดหวังต่อสิ่งที่เรียนรวมทั้งสภาวะความเป็นอยู่ในครอบครัวของผู้เรียน

2 วิธีการแสวงหาความรู้ คือ ความพยายามที่จะเรียนรู้และหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสรุปเป็นแนวคิดและหลักการที่จะนำไปใช้ชีวิตจริงจะมีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมากกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน

3 การสร้างความเข้าใจ ซึ่งผู้สอนจะต้องพยายามที่จะเข้าใจถึงเหตุผลและผลของการกระทำต่าง ๆ ของผู้เรียน การทำความเข้าใจกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าหัวใจของการสอนคือผู้เรียน ถ้าไม่มีผู้เรียนการสอนก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้น การทำความเข้าใจผู้เรียนจึงจะต้องศึกษาในทางกว้างและเจาะลึก

4 การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผู้สอนจะต้องสร้างโอกาสเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเปิดทางเลือกในกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ควรให้ออกาสผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพที่เขาได้อยู่ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำ

5 การยอมรับผู้เรียนในสภาพที่เขาเป็นอยู่ ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงอยู่ตลอดเวลาว่าสิ่งที่ผู้สอนยอมรับไม่ได้หรืออาจจะเผลอไปในขณะปฏิบัติการสอนนั้น คือ ผู้สอนคิดว่าผู้เรียนเหมือนกัน

หมดและมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งในสภาพแห่งความเป็นจริงนั้นผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความเชื่อ ค่านิยม แม้แต่เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ก็ไม่เท่ากัน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมประสบการณ์ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีดังนี้ (อรนุช ลิ้มภาศิริ 2542 142)

- 1 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการทุก ๆ ด้านพร้อมกัน
- 2 สนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป
- 3 สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลินไม่รู้สึกลำบาก

เป้าหมาย

- 4 สนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรโดยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเกิดทักษะกระบวนการ

สำหรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนสามารถกล่าวได้ดังนี้ (นิรมล ศตวุฒิ, ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน 2543 90)

1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดความคาดหวังไว้ล่วงหน้าว่าผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรบ้าง มากน้อยเพียงใดหรือดีขนาดไหน หลังจากที่เรียนเนื้อหาความรู้แต่ละเรื่องไปแล้ว ความคาดหวังที่กำหนดในการจัดการเรียนการสอนนี้จะต้องระบุชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถปฏิบัติให้บรรลุจุดประสงค์เหล่านั้นได้ และทุกคนที่ปฏิบัติตีความหมายของจุดประสงค์อันเดียวกันได้ตรงกัน

2 การเลือกจัดเนื้อหา ประสบการณ์ และเตรียมสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การเลือกจัดเนื้อหาและประสบการณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดประสงค์ ซึ่งในบางครั้งอาจจะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยด้วยเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ จึงต้องมีการเตรียมสื่อการสอนไว้ด้วยในขั้นตอนการเลือกจัดเนื้อหาและประสบการณ์

3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับเนื้อหาความรู้และประสบการณ์จนกระทั่งบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ การดำเนินการนี้จะกระทำในรูปของกิจกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติร่วมกันและในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ผู้สอนอาจจะมีการใช้สื่อการเรียนการสอนควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว ชัดเจนและนำไปใช้ได้ทำให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบว่าหลังจากที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ตรงตามที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นหรือไม่ เมื่อบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วก็จัดการเรียนการสอนเรื่องต่อไปได้

หากผู้เรียนคนใดยังไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องใดก็ต้องจัดให้มีการซ่อมเสริมจนบรรลุจุดประสงค์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต้องจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงหลักในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุหรือเป็นตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2540 14) จึงได้กำหนดแนวดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

- 1 จัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น โดยท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นตามความเหมาะสม
- 2 จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนและให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ
- 3 จัดการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงหรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์หรือระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด
- 4 จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์และกระบวนการกลุ่ม
- 5 จัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้มากที่สุดและเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
- 6 จัดให้มีการศึกษาติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- 7 ให้สอดคล้องแทรกอบรวมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 8 ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ควบคุมกันไป
- 9 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความสำคัญมากเพราะกิจกรรมต่าง ๆ ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ดังที่ สรรเพชญ์ อีสริยวัชรการ (2541 340 - 341) กล่าวว่า ลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญหลายประการดังนี้

- 1 กิจกรรมการเรียนการสอนทุกอย่างต้องขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการเรียน
- 2 กิจกรรมการเรียนการสอนควรเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของผู้เรียน
- 3 กิจกรรมการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลาย ๆ อย่าง การจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้มีโอกาสสังเกต วิเคราะห์ และอภิปราย โดยใช้สื่อการเรียนต่าง ๆ มาประกอบกิจกรรมสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นควรจะมีลักษณะเป็นขั้นตอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจควรเปิดกว้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนเสมอภาคกัน และควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน

ด้านสื่ออุปกรณ์การสอน

สื่ออุปกรณ์การสอนเป็นสิ่งที่สำคัญและมีบทบาทต่อการเรียนการสอนของผู้สอนซึ่งลักษณะของสื่อที่ดีดังที่ พงศ์ หรดาล (2531 197-198) กล่าวถึงลักษณะของสื่อที่ดีไว้ว่า

1 มีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

2 มีความเหมาะสมกับรูปแบบของการเรียนการสอนดังนี้

2 1 สอนเป็นกลุ่มใหญ่พร้อมกัน สื่อที่ใช้จะต้องมีขนาดใหญ่พอที่ผู้เรียนจะสามารถมองเห็นได้พร้อม ๆ กัน ในขณะที่ผู้สอนใช้ประกอบการอธิบาย

2 2 สอนเป็นกลุ่มย่อยเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนในแต่ละกลุ่มอาจเหมือนกันหรือเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยใช้การหมุนเวียนเพื่อการเรียนรู้ก็ได้ สื่อที่ใช้กับกิจกรรมการเรียนลักษณะนี้จึงไม่ต้องการในเรื่องขนาดใหญ่ ๆ แต่ควรมีหลาย ๆ ชุด

2 3 การสอนรายบุคคล ผู้เรียนจะเรียนรู้จากเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนที่ผู้สอนจัดให้เป็นรายบุคคล สื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะต้องชัดเจนพอที่จะใช้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเป็นสื่อขนาดเล็กได้

โดย เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537 382-383) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอน ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1 สื่อประเภทวัสดุ (Materials of Software) ได้แก่ สื่อเล็ก ที่ทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพ เสียง และอักษร ในรูปแบบต่างๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1 1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียน หรือตำราของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น

1 2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก (Hardware) เป็นตัวนำเสนอความรู้ ได้แก่ फिल्म ภาพยนตร์ แผ่นใส फिल्मสตริป เทปบันทึก รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น

2 สื่อประเภทเครื่องมืออุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ สื่อใหญ่ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ที่จะถ่ายทอดไปยังผู้เรียน สื่อประเภทนี้ตัวของมันเองแล้วแทบจะไม่มีประโยชน์ในการสื่อความหมายเลย ถ้าไม่มีความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไก ดังนั้นประเภทนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ สื่อการเรียนการสอนประเภทนี้ ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เป็นต้น

สวน กิตานันท์ มลิทอง (2536 83) ได้ให้ความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1 เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น

2 สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้เกิดความสนุกและไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน

3 การใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกัน

4 ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมากขึ้น-

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ที่ผู้สอนนำมาใช้ประกอบการสอน ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น และเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น เพราะสื่อช่วยให้ดึงดูดความสนใจ ทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนมีลักษณะพิเศษซึ่งสามารถทำให้เกิดประโยชน์และประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่มีความหมาย กล่าวคือ สื่อการเรียนการสอนจะเป็นจุดรวมความสนใจ สามารถเพิ่มความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจและสามารถจดจำเหตุการณ์นั้น ๆ ได้ก่อน (วีระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ 2544 : 47)

ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน ซึ่ง สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2526 : 26) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดทำรายงานสรุป เพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น โดย กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542 : 33) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา และทำให้สามารถติดตามผลการปฏิบัติว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นการวัดและประเมินผล จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนและมีความเกี่ยวโยงกันโดยตลอด นอกจากนั้นการวัดผลการศึกษาจะช่วยชี้ให้ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนก่อให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลเต็มที่

สำหรับหลักการประเมินผล หลังจากได้ข้อมูลจากการวัดแล้วผู้วัดจะนำมาแปลผลซึ่งในปัจจุบันระบบใหญ่ ๆ ของการวัดและการประเมินทางการศึกษามีอยู่ 2 ระบบที่สำคัญคือ (สมบุรณ์ ชิตพงศ์ 2536 : 487 – 488)

1 ระบบอิงเกณฑ์เป็นระบบที่มุ่งเน้นการกำหนดเกณฑ์ในการยอมรับว่าบุคคลมีความสามารถหรือคุณลักษณะที่ต้องการแล้วพัฒนาบุคคลให้ถึงซึ่งเกณฑ์กำหนดดังกล่าว ถ้าเมื่อใดการพัฒนาบุคคลทำได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดก็เป็นที่ยอมรับได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มีความสามารถหรือมีคุณลักษณะตามที่ต้องการแล้ว สิ่งที่น่ามาเป็นเกณฑ์กำหนดนั้นมีได้หลายอย่างแต่ในกรณีของการวัดผลสัมฤทธิ์มักจะเน้นเกณฑ์ที่เป็นจุดประสงค์ในการเรียนรู้เป็นสำคัญ โดยจะกำหนดลงไปว่าผู้เรียนจะต้องมีความสามารถหรือคุณลักษณะใดบ้าง จึงจะยอมรับได้ว่าบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ การกำหนดจุดหลักในการพัฒนาความสามารถหรือคุณลักษณะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ผู้สอนได้ทราบว่า จะพัฒนาบุคคลไปสู่อะไรและสักเท่าไรจึงจะพอ บุคคลที่ถูกพัฒนาจะได้พยายามไปให้ถึงเกณฑ์กำหนดดังกล่าวเป็นการแข่งขันกับตัวเองที่จะต้องไปให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวสรุปได้ว่า ระบบอิงเกณฑ์มุ่งวัดและประเมินผู้เรียนว่ามีความสามารถตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

2 ระบบอิงกลุ่ม เป็นระบบที่มุ่งเน้นการเปรียบเทียบความสามารถหรือคุณลักษณะของบุคคลโดยอาศัยกลุ่มอ้างอิงเป็นหลัก ความสำเร็จของบุคคลในระบบนี้ขึ้นอยู่กับว่าความสามารถหรือคุณลักษณะที่ต้องการนั้น ๆ เขามีอยู่เหนือผู้อื่นมากน้อยแค่ไหน ถ้าเหนือกว่าผู้อื่นมากก็ถือว่าประสบความสำเร็จในระดับสูง แต่ถ้าเหนือกว่าผู้อื่นไม่มากก็ถือว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จ จะเห็นได้ว่าถ้าในกรณีของการวัดผลสัมฤทธิ์แล้ว สภาพหรือลักษณะของกลุ่มเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของบุคคลตามเป้าหมายของหลักสูตร กล่าวสรุปได้ว่า ระบบอิงกลุ่มเป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนว่าเด่นหรือด้อยกว่าผู้อื่นในกลุ่มเพียงใด

ประภัสสร วงศ์วรรณ (2531 : 149) มีความเห็นสอดคล้องกับบุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ์ (2533 : 182) โดยสรุปวัตถุประสงค์ในการประเมินผลการศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญมี 2 ประการ คือ

1 เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการประเมินผลก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่หรือเมื่อสอบผ่านไปชั่วระยะเวลาหนึ่งจบบทเรียนหรือตอนหนึ่ง เพื่อค้นหาว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรไปมากน้อยเพียงใดบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด ผู้สอนจัดเนื้อหา ประสบการณ์และวิธีการสอนเหมาะสมเพียงใดแล้วนำผลประเมินที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

2 เพื่อตัดสินผลการเรียนหรือการประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละระยะ เช่น ปลายภาค ปลายปี เป็นต้น เพื่อดูว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เท่าใด บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่และเพื่อตัดสินผลการเรียนว่าใครเก่ง ใครอ่อนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

การวัดและประเมินผลในระดับอุดมศึกษา สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 195) ได้สรุปเป็น 3 ลักษณะคือ

1 การวัดผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้เดิมแล้วนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ใช้ข้อสอบ การสังเกต และแบบสอบถาม

2 การวัดผลระหว่างสอน เพื่อตรวจสอบทักษะพื้นฐาน จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนอันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีสอนและการเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ข้อสอบ แบบฝึกหัด แบบสอบถาม สังเกต สัมภาษณ์ และการรายงาน

3 การวัดผลหลังการสอน เพื่อเป็นการบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์หรือผลการเรียนรู้และจัดอันดับคะแนน วิธีการที่ใช้ได้แก่ ข้อสอบและรายงาน

จะเห็นได้ว่า การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นองค์ประกอบการเรียนการสอนที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมอาจารย์ให้รู้จักหลักการ และวิธีการวัดและประเมินผลมีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี

ด้านปัจจัยเกื้อหนุน

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และเสาะแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนักศึกษา (อัจฉรา วัฒนาณรงค์ 2545 : 9)

อาคารสถานที่เป็นส่วนที่สำคัญ ซึ่งวิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 45) ได้กล่าวถึงความสำคัญของอาคารเรียนและสภาพของสถานศึกษาว่ามีส่วนเสริมสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ทุกคนที่อยู่ในสถาบันการศึกษาเพราะขนาดของสถานที่ การตกแต่งอาคารและบริเวณโดยรอบการจัดระเบียบในอาคาร รูปลักษณะ ความปลอดภัย สุขลักษณะ ความสุขสบาย สิ่งเหล่านี้จะมีส่วนเกื้อกูลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความรัก ความภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาของตน ส่วน ปริญญา อังศุสิงห์ (2521 : 16) ได้กำหนดคุณลักษณะของอาคารเรียนที่ดีไว้ดังนี้

- 1 ความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึง มีเนื้อที่อาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอ
- 2 ความเหมาะสม (Suitability) ในการเลือกที่ตั้งของสถานศึกษา การจัดห้องเรียน

ต่าง ๆ

- 3 ความปลอดภัย (Safety) มิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ
- 4 สุขลักษณะ (Healthfulness) คือการพิจารณาส่งเสริมด้านสุขภาพและอนามัย
- 5 ระยะเวลาการติดต่อใช้สอย (Accessibility) ความสะดวกในการเดินทางจากบ้านมา

สถานศึกษา

- 6 การยืดหยุ่นได้ (Flexibility) คือการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ให้ใช้กิจกรรมได้หลายอย่าง
- 7 ประสิทธิภาพ (Efficiency) มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่
- 8 การประหยัด (Economy) มีการวางแผนออกแบบอาคารคุ้มค่ากับการลงทุน
- 9 การขยายตัว (Expansibility) มีการออกแบบที่เหมาะสมขยายตัวได้ สั้นเปลือง

ค่าใช้จ่ายน้อย

- 10 รูปร่าง (Appearance) มีการตกแต่งภายในภายนอกอาคารรวมทั้งบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ

นอกจากนี้วรรณภา อิทธิไมย์ยะ (2537 : 12 – 15) ได้สรุปคุณลักษณะของอาคารสถานที่ที่ดี ดังนี้

- 1 อาคารเรียน ควรเป็นอาคารถาวรใช้งานได้หลายงาน ถูกสุขลักษณะ จำนวนและขนาดของอาคารเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา รวมทั้งอาคารประกอบ เช่น หอประชุม โรงอาหาร โรงพลศึกษา โดยยึดหลักการต่อไปนี้

- 1.1 ด้านประโยชน์ใช้สอยให้เกิดผลดีกับการเรียนการสอน ความปลอดภัย สงบสุข รมเย็นสำหรับนักศึกษาเป็นสำคัญ

1 2 สามารถดัดแปลงใช้งานได้หลายอย่างเกี่ยวกับอาคารหรือตัวอาคารควรดัดแปลงแก้ไขเพิ่มเติมได้ง่ายโดยไม่ต้องทำลายให้ยุ่งยาก

1 3 บรรยากาศเหมือนบ้าน สี เพดาน ผ้าม่าน ผ้าม่านห้อง พื้นห้อง โต๊ะ เก้าอี้ ชวนให้นั่งอยู่และสะดวกในการใช้

1 4 ทนทานต่อการใช้งานทั้งที่ถูกวิธีและไม่ถูกวิธี มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน เพราะนักศึกษาอาจจะไม่รู้จักรู้ใช้และรักษาให้ถูกวิธี

2 ห้องเรียน ควรอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ มีอุปกรณ์ครบครันและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีแสงสว่างพอเหมาะ ขนาดห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและสามารถปรับเปลี่ยนได้เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

3 อาคารประกอบและห้องพิเศษ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องประชุม ห้องอุปกรณ์การสอน จะต้องมียุทธศาสตร์ที่จำเป็นตามหลักสูตร

4 บริเวณสถานศึกษา ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของนักศึกษา ตกแต่งบริเวณให้สวยงาม ร่มรื่นเหมาะในการจัดกิจกรรมและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักศึกษา

5 สภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ และให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการศึกษานอกจากมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ได้แก่

5 1 สี สีมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อมนุษย์อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา สีที่ใช้สำหรับอาคารนั้น ภายนอกอาคารควรเป็นสีที่ไม่จืดจาง ไม่ซีดจางได้ง่าย

5 2 แสงสว่าง มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะการมองเห็นเป็นสิ่งสำคัญ โดยทั่วไปควรมีความเข้มของการส่องสว่างประมาณ 30 – 70 ฟุตแรงเทียนและแต่ละห้องไม่จำเป็นต้องมีแสงสว่างเท่าเทียมกัน

5 3 เสียง เสียงรบกวนมาจากแหล่งใหญ่ 2 แหล่ง คือ เสียงที่มาจากภายนอกอาคารและมาจากภายใน สถานบันการศึกษาบางแห่งประสบปัญหาเกี่ยวกับเสียงรบกวนควรแก้ปัญหาด้วยการทำฝ้าเพดานและใช้พัดลมดูดอากาศเพื่อถ่ายเทอากาศเสียออกให้อากาศดีผาน

6 การตกแต่งสิ่งแวดล้อมรอบบริเวณสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการตกแต่งบริเวณ ต้องมีการวางแผนทำโครงการไว้ล่วงหน้า

นอกจากนี้ห้องสมุดมีความสำคัญมาก เพราะเป็นแหล่งวิชาการที่อาจารย์และนักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ห้องสมุดที่ดีนั้นควรมีหนังสือหลากหลายชนิดที่เหมาะสมกับรายวิชาและความสนใจของนักศึกษา สภาพห้องสะอาด ปลอดภัยและสะดวกสบายที่จะเข้าไปศึกษาค้นคว้า

ดังนั้น ด้านปัจจัยเกื้อหนุนเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาต่อไป

องค์ประกอบที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน อันได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์

การสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญยิ่ง ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่ต้องการได้และตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยเฉพาะการเรียนการสอนระบบ กลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเดิมเป็นสถานที่ที่เป็นเขตพระราชฐานที่ประทับของ เจ้าจอมและพระเจ้าลูกเธอในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นที่เลื่องลือถึงความเป็น แหล่งวิทยาการอันดีเลิศสำหรับกุลสตรีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา พระอัครชายาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนนิภาคาร เพื่อให้การศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงธรรมการ จากการศึกษาที่สวนสุนันทาเคยเป็นแหล่งการศึกษาที่สำคัญภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 สวนสุนันทา ถูกทอดทิ้งรกร้างจากการอพยพโยกย้ายของพระบรมวงศานุวงศ์ จึงได้จัดตั้งเป็น “โรงเรียน สวนสุนันทาวิทยาลัย” เมื่อ พ.ศ. 2480 หลังจากนั้นยกฐานะเป็น “วิทยาลัยครูสวนสุนันทา” เมื่อปี พ.ศ. 2501 และประกาศเป็น “สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา” ใน พ.ศ. 2538 (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2544 6)

สวนสุนันทาเป็นสถาบันอุดมศึกษาในเมือง จัดการศึกษาเพื่อปวงชน มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นเลิศ เพื่อตอบสนองความต้องการและให้เป็นที่ยังพอใจของประชาชน และในปี 2545 สำนักส่งเสริมวิชาการได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ISO 9001 2000 จาก URS เป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกของประเทศไทยก่อนก้าวสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” มหาวิทยาลัยคุณภาพชั้นนำเพื่อความเป็นไทยของปวงชน (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 21)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเปิดโอกาสให้ทุกคนเรียนรู้จัดการศึกษาและการเรียนการสอนที่ยืดหลักความยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย หรือ ICT ทั้งการเรียนในห้องเรียน นอกห้องเรียนและการเรียนออนไลน์ (Online) ผสมผสานกันไป โดยเปิดให้นักศึกษาได้เลือกเรียนมากกว่า 50 โปรแกรมวิชา ทั้งในภาคปกติ ภาคสมทบ (นอกเวลาราชการ วันจันทร์ – วันศุกร์) และภาค กศ บป (นอกเวลาราชการ วันเสาร์ – วันอาทิตย์) มีการจัดการศึกษาโดยใช้ชั้นการเรียนการสอนแบบปกติ ห้องเรียนรวมขนาดใหญ่ การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบชุดวิชา (Modularity System) ในสาขาและโปรแกรมต่าง ๆ ทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่า โดยมีสาขาวิชาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา ปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ปริญญาตรีศิลปศาสตร์บัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2547ข 21 – 27)

ระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งได้มีกรขยายเวลาเรียน และจัดให้นักศึกษาที่มีความต้องการจะเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมากไม่มีโอกาส โดยจัดนักศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติ ภาคสมทบและภาค กศ บป (โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ) (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2547ค 110 – 114)

1 นักศึกษาภาคปกติ จะต้องศึกษาให้สำเร็จตามหลักสูตร ดังนี้

1 1 ระดับอนุปริญญาจะต้องใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 4 ภาคเรียน หรือประมาณ 2 ปี นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรจำนวนไม่เกิน 22 หน่วยกิต ต่อ 1 ภาคเรียน หรือไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

1 2 ระดับปริญญาตรี จะต้องใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 8 ภาคเรียนหรือประมาณ 4 ปี นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรจำนวนไม่เกิน 22 หน่วยกิตต่อ 1 ภาคเรียนหรือไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

2 นักศึกษาภาคสมทบ ต้องศึกษาให้สำเร็จตามหลักสูตรดังนี้

2 1 ระดับอนุปริญญา จะต้องใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 7 ภาคเรียนหรือประมาณ 2 ปีครึ่ง โดยเรียนภาคฤดูร้อนเพิ่มนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรเฉลี่ยประมาณไม่เกิน 12 หน่วยกิตต่อ 1 ภาคเรียน หรือไม่น้อยกว่า 74 หน่วยกิตตลอดหลักสูตร

2 2 ระดับปริญญาตรี จะต้องใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ภาคเรียนหรือประมาณ 4 ปีครึ่ง นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรเฉลี่ยประมาณไม่เกิน 12 หน่วยกิตต่อ 1 ภาคเรียนหรือไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิตตลอดหลักสูตร แต่หลักสูตรระดับปริญญาตรี 2 ปี ต่อจากระดับอนุปิณยานั้นจะต้องใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 7 ภาคเรียนหรือ 2 ปีครึ่ง นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรเฉลี่ยประมาณไม่เกิน 12 หน่วยกิตต่อ 1 ภาคเรียน หรือไม่น้อยกว่า 74 หน่วยกิต หรือรวมตลอดหลักสูตรประมาณไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต

3 นักศึกษาภาค กศ บป (โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ) ใช้หลักการจัดการศึกษาแบบเดียวกัน นักศึกษาภาคสมทบจะต่างกันตรงเวลาเรียนจะใช้เวลาในวันเสาร์และวันอาทิตย์เวลา 8 30 - 19 30 น. ซึ่งสะดวกสำหรับบุคลากรประจำการในหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเข้ามาศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเร่งรัดการพัฒนาสื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ระบบมัลติมีเดีย (Multi – media), ออนไลน์ (Online), สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E – learning), ดิจิตอลลิบรารี (Digital library) ระบบการเรียนการสอนบนเครือข่าย (Web – based Instruction) และระบบการศึกษาทางไกล (Tele – Education) ในการส่งเสริมให้ทุกคนมีทักษะการสื่อสารการสืบค้นความรู้สารสนเทศเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงในสังคมใหม่ที่ใช้การจัดการความรู้และการใช้ปัญญา (Knowledge – based Society) (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2547ง 21)

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา (Suan Sunandha Large Group Instructional System . S LaGIS)

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่

ในปีการศึกษา 2543 สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (ชื่อเดิม) ได้เริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบกลุ่มใหญ่ โดยใช้ชื่อว่า “ การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา ” โดยจัดสำหรับรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 12 รายวิชา และรายวิชาในกลุ่มวิชาการจัดการ 3 รายวิชา มีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนด้วยการกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจน กิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน รวมถึงการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน โดยทำการวิเคราะห์โครงสร้างรายวิชาจากจุดมุ่งหมาย กลุ่มวิชา และคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตรสภาสถาบันราชภัฏ 2541 มาเป็นจุดมุ่งหมายรายวิชาจุดประสงค์รายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามลำดับ (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 3)

ต่อมาในปีการศึกษา 2546 ได้ทำการพัฒนาโครงสร้างรายวิชาใหม่เพื่อให้ตอบสนองตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ที่เน้นคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยทำการวิเคราะห์คุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากจุดประสงค์ทั่วไปของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป มาเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยอาศัยเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชาและสังคมโลกในปัจจุบันเป็นหลัก และได้เปลี่ยนชื่อเรียกจาก “ การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา ” มาเป็น “ การจัดการเรียนรู้ระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา ” (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 3)

การจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่นี้ แบ่งระยะการจัดการเรียนรู้เป็น 4 ครั้ง โดยในแต่ละครั้งจะประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนกลุ่มใหญ่ กิจกรรมการเรียนกลุ่มย่อยและกิจกรรมการศึกษารายบุคคล เมื่อสิ้นสุดการเรียนครั้งที่ 2 จัดให้มีการสอบกลางภาค เพื่อประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนและมีการมีขณินเทศ เพื่อชี้แจงผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนัก รู้จักประเมินตนเองและหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้ตนเองบรรลุผลตามที่หลักสูตรต้องการและเมื่อสิ้นสุดการเรียนครั้งที่ 4 จึงจัดให้มีการสอบปลายภาค จากนั้นจะเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและตัดสินผลการเรียนด้วยระบบอิงเกณฑ์ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, สำนักการศึกษา มวลชน 2546 4)

S LaGIS เป็นการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ที่ผสมผสานระหว่างระบบปิดและระบบเปิดโดยยังคงให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้เป็นหลักการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ขณะเดียวกันได้กำหนดให้มีการศึกษาด้วยตนเองจากตำรา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อันทันสมัยทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรายละเอียดของเนื้อหาอย่างครบถ้วน ตลอดจนได้ทดลองปฏิบัติให้เกิดทักษะความชำนาญ ทั้งนี้ได้จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างเป็นระบบ

เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจำนวนมาก อันเนื่องมาจากความจำกัดของบุคลากรและ-
สถานที่สามารถทำให้ผู้เรียนจำนวนมากเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนด
(สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2545 8)

การจัดการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่ประชากร
โดยไม่จำกัดจำนวนบนพื้นฐานความเท่าเทียมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีการศึกษา
เต็มศักยภาพเป็นการจัดการศึกษาเพื่อมวลชน จัดการเรียนการสอนในหลายรูปแบบประยุกต์มาจากการ
ศึกษาโดยระบบทางไกล การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะต้องมีทักษะในการแสวงหาข้อมูล
สถาบัน ฯ จึงต้องให้มีการบริการด้านสื่อ ข้อมูลข่าวสาร และการกระตุ้นให้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

แนวคิดและหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา
ประกอบด้วย (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2545 8)

- 1 การกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจน
- 2 กิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจน
- 3 การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่

- 1 เพื่อรับภาระความจำกัดด้านบุคลากรและสถานที่
- 2 เพื่อปรับเปลี่ยนคุณลักษณะด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียน
- 3 เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการนำเสนอและการใช้เทคโนโลยีของผู้สอน
- 4 เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พุทธศักราช 2542

สำหรับการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้จัด
การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ หมายถึง การเรียนการสอนที่จัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ
ของผู้เรียนที่มีจำนวนมากตั้งแต่ 500 คน จนถึง 1,000 คนต่อหนึ่งกลุ่มการเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับ
สถานที่เรียนและบุคลากรโดยมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ที่ทำให้ผู้เรียน
จำนวนมากเกิดการเรียนรู้พร้อมกันทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนดไว้โดยสอดคล้อง
กับหลักการจัดเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา (สงบ ลักษณะ 2542 32) ได้สรุปไว้ 7 หลัก ดังนี้

1 หลักความเสมอภาค (Equity) เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกระดับโดยไม่
มีการกีดกันชั้นวรรณะ การจัดการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่ จึงสามารถตอบสนองความต้องการผู้เรียน
เป็นจำนวนมากได้

2 หลักการมีคุณภาพ (Quality) การสอนกลุ่มใหญ่จำเป็นต้องทำให้ง่ายต่อการ
เรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของการให้การศึกษา และนำไปสู่เกณฑ์การประกันคุณภาพในด้าน
ต่าง ๆ ได้ เช่น ด้านผู้สอน ด้านการสอน และด้านสื่อการเรียน เป็นต้น

3 หลักความตรง (Relevance) เป็นหลักความตรงที่จะต้องชี้ชัดได้ว่าตรงกับ
ความต้องการด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติได้ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ใช้
ทรัพยากรด้านการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการจัดที่ให้โอกาสพัฒนาศักยภาพและพัฒนาดตนเอง ในการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่จึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจากสื่อที่ได้เตรียมไว้ และสามารถค้นคว้าได้เองจากสื่อทางอินเทอร์เน็ต

5 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์และสถานที่อย่างเต็มที่ เพื่อทำให้เกิดคุณภาพและได้มาตรฐานมิให้สูญเปล่าทางด้านกายภาพ และคุณภาพของบุคลากร ทรัพยากรและวัสดุ

6 หลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มุ่งหวังที่จะเฝ้าหาความรู้ มีทักษะและกระบวนการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิตให้กับตนเองได้

7 หลักการพัฒนาที่สมดุล (Equilibrium) เป็นหลักที่ต้องคำนึงถึงการพัฒนาการมีความสมดุลทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนทำให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ลักษณะการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่เป็นการสอนที่ต้องใช้ผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยได้แนวคิดและขั้นตอนจากการสอนที่เรียกว่า การสอนเป็นคณะ (Team Teaching) แบ่งออกเป็น การสอนแบบกลุ่มใหญ่ การสอนแบบกลุ่มย่อย และการศึกษาค้นคว้ารายบุคคลซึ่งเป็นแนวคิด และการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา

กิจกรรมการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย เนื่องจากต้องการที่จะให้ผู้ที่ต้องการเรียนได้มีโอกาสเรียนภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด และในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนี้ การเรียนด้วยระบบกลุ่มใหญ่จึงเป็นทางเลือกสำหรับรายวิชาการศึกษาทั่วไป และจัดการดำเนินการสอนในระบบกลุ่มใหญ่ได้ยึดแนวการสอนเป็นคณะ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างมีระบบ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ประการ คือ (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 6)

1 กิจกรรมการเรียนกลุ่มใหญ่ เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนทุกคนรับรู้ร่วมกันในเนื้อหาสาระหรือแนวทางการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติกิจกรรมอื่นที่สืบเนื่องต่อไป เช่น หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ความคิดรวบยอด ศัพท์เฉพาะศาสตร์ เป็นต้น

1.1 เป็นแนวทางในการสืบค้น ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เพื่อเป็นการปฏิบัติกิจกรรม

1.2 สร้างแรงบันดาลใจในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ต่อตัวผู้เรียนเองและเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์

รูปแบบกิจกรรม เช่น การบรรยายประกอบสื่อ โดยอาจารย์ผู้สอน การนำเสนอ การสาธิต หรือการทดลองปฏิบัติผ่านสื่อเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องต่อไป การนำเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมและการสืบค้นจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

2 กิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มย่อย เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกศึกษาในสิ่งที่ตนให้ความสนใจ และมีความต้องการเพิ่มเติมจากกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มใหญ่ทั้งนี้เพื่อ

2 1 เป็นการเสริมรายละเอียดในเนื้อหาสาระที่สำคัญให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2 2 ฝึกปฏิบัติหรือฝึกทักษะต่างๆให้เกิดความชำนาญเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและประสบการณ์ในตัวผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2 3 รับทราบแนวทางในการฝึกทักษะ หรือปฏิบัติกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

รูปแบบกิจกรรม เช่น การบรรยายประกอบสื่อ การสาธิต การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม หรือรายบุคคล

3 กิจกรรมการศึกษารายบุคคล เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย รู้จักประมวลความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะต่างๆ มาใช้ในการปฏิบัติการงานที่ได้รับมอบหมาย และรู้จักตรวจสอบและประเมินผลแห่งการเรียนรู้ การสอน ทั้งนี้เพื่อ

3 1 พัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบแก่ผู้เรียน

3 2 ส่งเสริมทักษะในการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ตลอดชีวิต

3 3 นำผู้เรียนเข้าสู่โลกแห่งการเรียนรู้

3 4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรึกษาหรือซักถามอาจารย์ผู้สอนในประเด็นที่ไม่ชัดเจน หรือประชุมวางแผนเพื่อปฏิบัติและพัฒนาภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้เกิดความถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด

3 5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบและประเมินความรู้ ความสามารถในการเรียนของตนเอง

3 6 ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนด้านความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

รูปแบบกิจกรรม เช่น การนำเสนอข้อมูลต่างๆบนเว็บไซต์ การนำเสนอแบบฝึกหัด การให้คำปรึกษา หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติม การทดสอบกระตุนการเรียนรู้บนเว็บไซต์

การวัดผลและการประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนมีการกำหนดสัดส่วนของคะแนนและเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ดังนี้ (สำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 7)

1 การเข้าชั้นเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม

1 1 กิจกรรมกลุ่มใหญ่ 4 ครั้ง ๆ ละ 15 % รวม 6%

1 2 กิจกรรมกลุ่มย่อยและกิจกรรมการศึกษารายบุคคล 4%

2 การสอบกระตุนการเรียนรู้ 10%

3 การสอบกลางภาค	20 - 30%
4 การสอบปลายภาค	20 - 30%
5 รายงานและกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	20 - 40%

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน (%)	ระดับผลการเรียน	ความหมาย
80 – 100	A	ดีเยี่ยม
75 – 79	B ⁺	ดีมาก
70 – 74	B	ดี
65 – 69	C ⁺	ค่อนข้างดี
60 – 64	C	พอใช้
55 – 59	D ⁺	ค่อนข้างอ่อน
50 – 54	D	อ่อน
0 – 49	E	ไม่ผ่าน/ตก

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ในปัจจุบัน เป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีจำนวนมาก เริ่มต้นด้วยจำนวน 500 – 1200 คนต่อหนึ่งกลุ่มเรียนภายใต้ขีดจำกัดของสถานที่และบุคลากร นอกจากนี้การเรียนการสอนยังต้องคำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2544 : 101 – 102) ได้ทำการวิจัยผลกระทบของการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทาต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มีเจตนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและคนที่มีความสุข นักศึกษาให้ความสำคัญของสมรรถภาพที่จำเป็นของการเป็นผู้เรียนที่ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ภายในตัวผู้เรียนเป็นอันดับที่หนึ่งมีทักษะของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเป็นอันดับสองและมีความทันสมัยทันโลกทันเหตุการณ์กับเทคโนโลยีเป็นอันดับสาม และการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรอบรู้และปลอดภัยมีทักษะในการค้นหาข้อมูลมีความสะดวกในการได้ข้อมูลจากสื่อและเครื่องมือช่วยการศึกษา รู้สึกมั่นใจว่ามีผู้ให้คำปรึกษา และสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมชั้นจึงเป็นแนวในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ขึ้น

การออกแบบกิจกรรมหลักการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่สำนักการศึกษา มวลชน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (ชื่อเดิม) ได้กำหนดและสร้างการออกแบบกิจกรรมหลักของการสอนระบบกลุ่มใหญ่ และดำเนินการจัดการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ระบบการเรียนการสอนภายนอก และระบบการเรียนการสอนภายใน (สุภัททา ปิณฑะแพทย์ 2544 : 140)

1 ระบบภายนอก เป็นการวางนโยบายให้ความเข้าใจการบริหารและการจัดการงบประมาณเพื่อเตรียมการ เตรียมสถานที่ บุคลากร การเตรียมเอกสาร เป็นต้น

ระบบภายนอกนี้ ทำให้ผู้ร่วมสอนต้องทำตามระบบที่วางไว้โดยมีหน่วยกลางหรือสำนักงานที่ทำหน้าที่ควบคุม บริหารและจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปตามกระบวนการออกแบบที่ได้สร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1 1 การทำความเข้าใจในรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ทีมผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องจะได้รับความรู้และความเข้าใจ ในการจัดการเรียนการสอนในระบบกลุ่มใหญ่ เป็นการทำความเข้าใจในหลักการและเหตุผลและการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ

1 2 การร่วมกันสร้างคู่มือประจำวิชา

1 3 เพื่อร่วมกันเขียนกรอบของสาระที่จะนำเสนอเพื่อจัดทำสื่อการสอนจะเป็นการร่วมมือกันระหว่างที่มีผู้สอนมักออกแบบสื่อการสอนและอาจารย์ผู้ช่วยสอน เพื่อที่จะทำให้สื่อที่นำมาเสนอมีความสมบูรณ์และถูกต้อง สื่อการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อวีดิทัศน์ และสื่อที่เป็นเอกสารการพิมพ์

1 4 เพื่อการออกแบบชิ้นงานและการสร้างแบบฝึกหัดและการสร้างเกณฑ์ประเมินที่ชัดเจนช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ และทำให้ไม่เกิดการยุ่งยากในการตรวจสอบชิ้นงานด้วย

1 5 เพื่อการออกแบบและการสร้างแบบประเมินผลการเรียนการสอน ทีมงานจะเป็นผู้ออกกำหนดรูปแบบของการประเมินผล โดยยึดถือเกณฑ์ร่วมกัน และเน้นหลักการออกข้อสอบที่เป็นสากล

การออกแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ สามารถทำให้ผู้เรียนจำนวนมากเกิดการเรียนรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติตามที่หลักสูตรกำหนด การจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานระหว่างระบบการเข้าชั้นเรียนและการศึกษารายบุคคล มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน การนำสื่อทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รายละเอียดและเนื้อหาอย่างครบถ้วนรวมทั้งลงปฏิบัติให้เกิดทักษะความชำนาญ การออกแบบระบบการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่นี้ต้องการตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 อย่างชัดเจน การออกแบบระบบภายนอกได้วางแนวทางและกำหนดการไว้ดังนี้ (สำนักงานศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2542 12)

สัปดาห์ที่ 1 ปฐมนิเทศ

สัปดาห์ที่ 2 การบรรยายหลัก ครั้งที่ 1

สัปดาห์ที่ 3 การบรรยายเสริม (กลุ่มย่อย)

สัปดาห์ที่ 4 การศึกษารายบุคคล / กิจกรรมฝึกปฏิบัติ / ขอคำปรึกษา ฯลฯ

สัปดาห์ที่ 5 การบรรยายหลักครั้งที่ 2

สัปดาห์ที่ 6 การบรรยายเสริม (กลุ่มย่อย)

สัปดาห์ที่ 7 การศึกษารายบุคคล / กิจกรรมฝึกปฏิบัติ / ขอคำปรึกษา ฯลฯ

สัปดาห์ที่ 8 สอบกลางภาค

สัปดาห์ที่ 9 มัชฌิมนิเทศ

สัปดาห์ที่ 10 การบรรยายหลัก ครั้งที่ 3

สัปดาห์ที่ 11 การบรรยายเสริม (กลุ่มย่อย)

สัปดาห์ที่ 12 การศึกษารายบุคคล / กิจกรรมฝึกปฏิบัติ / ขอคำปรึกษา ฯลฯ

สัปดาห์ที่ 13 การบรรยายหลัก ครั้งที่ 4

สัปดาห์ที่ 14 การบรรยายเสริม (กลุ่มย่อย)

สัปดาห์ที่ 15 การศึกษารายบุคคล / กิจกรรมฝึกปฏิบัติ / ขอคำปรึกษา ฯลฯ

สัปดาห์ที่ 16 สอบปลายภาค

2 ระบบภายใน เป็นการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในคาบเรียนจะเริ่มต้นด้วยการศึกษาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชา และเลือกเอกสารการสอนที่เหมาะสมกับสาระความรู้ การเรียนการสอนใน 1 คาบเรียน กำหนดเวลา 100 นาทีโดย การนำเข้าสู่บทเรียน 10 นาที นำเสนอเนื้อหาสาระ 40 นาที การปฏิบัติ (ใบงาน) 20 นาที สรุปกิจกรรม 10 นาทีซักถาม 10 นาที และทบทวนท้ายคาบเรียน 10 นาที การออกแบบระบบภายในนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้แล้วแต่ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในแต่ละตอนของวิชานั้น ๆ ในแต่ละวิชาจึงมีความแตกต่างกันว่าจะต้องใช้ระบบการสอนในรูปแบบใด (สุภัททา พิณทะแพทย์ 2540 145)

การออกแบบกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ การกำหนดกิจกรรมเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะกิจกรรมจะแทรกอยู่ในบทเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้และความสนใจ ซึ่งสุภัททา พิณทะแพทย์ (2540 148) ได้ให้ข้อคิดในการออกแบบกิจกรรมไว้ดังนี้

1 กิจกรรมนั้นต้องไม่สร้างความโกลาหล เช่น มีการเคลื่อนย้ายที่นั่ง มีการอภิปรายระหว่างผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย เพราะจะทำให้เกิดเสียงดังมาก หรือมีการแข่งขันที่ต้องใช้บริเวณสถานที่เพื่อการดำเนินการ กิจกรรมที่เสนอแนะ คือ กิจกรรมที่ทำได้เป็นคู่ กิจกรรมที่ต้องคิดด้วยตัวเอง กิจกรรมการประเมินตนเอง

2 กิจกรรมนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก เช่น ต้องมีข้อที่ต้องชี้แจงมากหรือต้องใช้อุปกรณ์ในการทำกิจกรรมหลายอย่าง ทั้งนี้เพราะจะต้องมีการจัดเตรียมและการแจกจ่ายทั้งยังไม้สะดวกในการจัดเก็บอุปกรณ์ด้วย

3 กิจกรรมนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่มีความง่ายต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของกิจกรรม เช่น การให้ดูสื่อเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่ซับซ้อนต้องเป็นสื่อที่แสดงภาพต่อเนื่อง เช่น ภาพยนตร์ หรือ วีดิทัศน์ เช่น ดุวีดิทัศน์เรื่อง มิสเตอร์บิน เพื่อวิเคราะห์จริยธรรมและพฤติกรรมทางสังคม เป็นต้น

4 กิจกรรมนั้นไม่ควรจะใช้เวลาเนิ่นนานเกินไป เพราะการทำกิจกรรมกับคนหมู่มากต้องเสียเวลาในการดำเนินการชี้แจงอยู่แล้ว ควรจัดระบบให้ดี เช่น กิจกรรมให้ส่งผ่านกระดาษให้ถึงกรรมการให้เร็วที่สุด โดยใช้แนวแถวที่นั่งเป็นตัวกำหนดจากแถวหลังไปสู่แถวหน้า เป็นต้นและต้องเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาไม่นานนัก

5 กิจกรรมจะต้องสามารถเป็นสื่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและใช้คู่กับการตอบคำถาม โดยให้ดูภาพนิ่งหรือวีดิทัศน์

6 กิจกรรมนั้นต้องสามารถให้คนหมู่มากเข้าร่วมกิจกรรมได้ด้วย การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมด้วยทุกคน จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนเพิ่ม

7 กิจกรรมนั้นควรจะมีประเมินได้อย่างง่าย ๆ และมีเกณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อจะได้ให้ผู้สอนทุกคนได้สามารถตรวจสอบงานต่างๆ ด้วยกันได้ การตั้งเกณฑ์ทำให้การตรวจสอบเป็นปรนัยมากขึ้น

หลังจากที่มีการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว การประเมินผลนั้นย่อมมีความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าได้เข้าใจและสามารถทำอะไรได้ การจัดทำแบบประเมินผลต้องสามารถนำมาเป็นค่าคะแนนได้และการประเมินผลหลังเรียนจะต้องมีความยุติธรรมและเชื่อถือได้ ในการประเมินผล การเรียนเป็นการประเมินความรู้ของผู้เรียน และอาจนำไปสู่การประเมินโครงการว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ซึ่งนำไปสู่การประกันคุณภาพ

การจัดการศึกษาในระบบกลุ่มใหญ่ เป็นโครงการนำร่องของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนตามแนวคิดการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนมากกว่าการสอนจึงเป็นการจัดกิจกรรม 2 รูปแบบ คือ 1 กิจกรรมหลัก 2 กิจกรรมเสริม ได้แก่ กิจกรรมกลุ่มย่อย และกิจกรรมการศึกษารายบุคคล แต่ละกิจกรรมผู้เรียนและผู้สอนใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ เช่น การใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์สืบค้นข้อมูล (เนื้อหา) เข้าศึกษาข้อมูลติดต่อสื่อสารด้วยกระดานอภิปรายผล (Web board) วัดผลบางส่วนด้วยการทำแบบทดสอบผ่านการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (Web) ซึ่งเรียนรู้ได้ชัดเจนและรวดเร็วมากขึ้นกว่าเดิม

แนวปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ มีดังนี้ (สำนักงานศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2542 13)

1 การจัดรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ มีขั้นตอนกิจกรรมการเรียนดังนี้

1 1 นักศึกษาลงทะเบียนภาคเรียนแรก เฉพาะรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป จำนวน 5 วิชาและลงทะเบียนในเทอม 2 จำนวน 7 วิชา

1 2 นักศึกษาเข้าปฐมนิเทศวิธีเรียนและรับเอกสารคู่มือการเรียนรู้

1 3 ในการเข้าเรียนกลุ่มใหญ่ 4 ครั้ง จะมีการตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนโดยนักศึกษาจะทำใบรายงานการเข้าชั้นเรียน (OMR) แจกกับเจ้าหน้าที่ TA ก่อน

1 4 การเข้าเรียนกลุ่มย่อยจะเป็นการศึกษาซ้ำจากสื่อวีดิทัศน์และเข้าเรียนตามกลุ่ม อาจจะแบ่งเป็น 3 - 4 กลุ่ม โดยมีอาจารย์ประจำกลุ่มคอยในคำแนะนำและสอนเพิ่มเติมพร้อมทั้งฝึกปฏิบัติการเข้ากลุ่มย่อยจะเข้า 4 ครั้ง

1 5 การศึกษาด้วยตนเองศึกษาจากคู่มือรายวิชา ตำรา เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) หรือซีดีรอม (CD-ROM) หรือวีดิทัศน์ และทำแบบทดสอบกระตุ้นการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) 2 ครั้ง

1 6 นักศึกษาสอบกลางภาคและสอบปลายภาคตามวันเวลาที่กำหนด

2 การจัดทำคู่มือการเรียนรู้มีการดำเนินการดังนี้

2 1 การติดต่อระหว่างสำนักมวลชน ผู้สอน และผู้เรียน

2 2 จัดทำตารางรายวิชาตารางกิจกรรมการเรียนตารางการทดสอบและประเมินผล

1 3 แนะนำวิธีการใช้สื่อ คู่มือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)

3 จัดทำคู่มือรายวิชา จะประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

3 1 กำหนดกฎ กติกา มารยาท

3 2 คำอธิบายรายวิชา

3 3 จุดมุ่งหมายรายวิชาและจุดประสงค์รายวิชา

3 4 การวัดผลและการประเมินผล

3 5 ตารางเรียน

3 6 รายชื่ออาจารย์ประจำวิชาและสถานที่ติดต่อ

4 การทำสื่อทางระบบเครือข่าย Internet ประกอบด้วย

4 1 มีการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมที่ใช้งาน

4 2 การจัดทำโฮมเพจ (Home page) ในแต่ละรายวิชา

4 3 จัดทำแบบทดสอบกระตุ้นการเรียนรู้แต่ละหน่วยของแต่ละรายวิชา

4 4 การทำกระดานถามตอบแต่ละรายวิชา

5 การจัดเตรียมการบรรยาย

6 การจัดเตรียมสื่อ วัสดุทัศน์ และซีดีรอม (CD – ROM)

6 1 การบันทึกภาพวีดิทัศน์

6 2 การจัดเนื้อหาในระบบมัลติมีเดีย (Multimedia)

6 3 การบันทึกการสอน

7 การเตรียมสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ประกอบด้วย

7 1 เตรียมห้องเรียนขนาดใหญ่ ระบบภาพ – เสียงชัดเจนและการควบคุม

แสงสว่าง

7 2 เตรียมห้องเรียนด้วยตนเองสามารถใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) และซีดีรอม

(CD – ROM) ได้

8 การเตรียมบุคลากร ประกอบด้วย

8 1 ฝ่ายจัดระบบและกระบวนการ

8 2 ฝ่ายเทคโนโลยี

8 3 ฝ่ายการสอนรายวิชา

8 4 อาจารย์

8 5 เจ้าหน้าที่

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา

จุดประสงค์ของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนมุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ (Human Being) พลเมืองดี (Active Citizen) ให้แก่บัณฑิตทั้งด้านกาย จิต อารมณ์ เจตคติและสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงาม ด้านปัญญาธรรม ทักษะและเจตคติ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิกลักษณะของผู้มีการศึกษา สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และสามารถดำรงชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตยอย่างมีความสุขปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปประกอบด้วยเนื้อหาสาระของ 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยต้องจัดบูรณาการเนื้อหาสาระเข้าด้วยกัน เพื่อให้เห็นการเชื่อมโยงขององค์ความรู้และการใช้ประโยชน์จึงจัดเป็นรายวิชาบังคับทั้งหมด ทุกคนต้องเรียนทั้งในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 44)

จุดประสงค์ทั่วไปของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปมีดังต่อไปนี้ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 44)

1 ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การเมืองการปกครองของไทย และความรู้ความเข้าใจเพื่อนร่วมโลกเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2 ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการคิดการวิเคราะห์การแก้ปัญหาและการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เป็นวิทยาศาสตร์และตามหลักธรรม การอนุรักษ์ดูแลและพัฒนาการสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงความเจริญก้าวหน้าและผลกระทบทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3 ให้มีทักษะการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตัวเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ตลอดจนมีทักษะด้านภาษาและการใช้สารสนเทศที่ ติดต่อสื่อความหมายกับผู้อื่น และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4 ให้มีเจตคติที่ดีและซาบซึ้งในคุณค่าของสังคม ความดี ความงาม และการดำรงตน ให้มีคุณค่าต่อสังคม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ ซาบซึ้งในศิลปและสุนทรียภาพตระหนักในการปฏิบัติตนตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

การแบ่งกลุ่มในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปและความมุ่งหมาย

หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จัดขึ้นเพื่อบูรณาการวิชาให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และเป็นพลเมืองดีให้แก่บัณฑิตซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต้องมีในยุคนี้และอนาคตในการที่จะมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคมและให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขโดยหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปประกอบไปด้วย 4 กลุ่ม และมีความมุ่งหมาย ดังนี้ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 : 43)

ความหมายของกลุ่มวิชา

กลุ่มที่ 1 ภาษาและการสื่อสาร

มุ่งให้ผู้เรียน

- 1 มีสมรรถภาพในการพูด อ่าน เขียนและฟัง ทั้งในชีวิตจริงและเชิงวิชาการ
- 2 มีทักษะในการติดต่อ สื่อสาร และสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3 มีความสามารถในการใช้สารสนเทศ การสืบค้น ค้นคว้าหาแหล่งข้อมูลความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลุ่มที่ 2 มนุษยศาสตร์

มุ่งให้ผู้เรียน

- 1 รู้จักตนเอง ท้องถิ่น สังคมไทยและสังคมโลก
- 2 รู้จักความจริงของชีวิต คุณค่าของความเป็นมนุษย์ สันติภาพและสันติสุข
- 3 ชาบชื่นในความดี และความงามในสุนทรียภาพ
- 4 อนุรักษ์และพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทยและของโลก

กลุ่มที่ 3 สังคมศาสตร์

มุ่งให้ผู้เรียน

- 1 ดำรงและพัฒนาชีวิตในสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองตามวิถีไทยและวิถีโลกและวิถีโลกแบบพึ่งพาตนเอง และการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 2 ใช้และพัฒนาภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และให้มีความเป็นสากล สามารถดำรง ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมตามวิถีไทยและวิถีโลก
- 3 สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามในระบบปกครองแบบประชาธิปไตย

กลุ่มที่ 4 คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

มุ่งให้ผู้เรียน

- 1 ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตสวนคน
ท้องถิ่นและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 2 มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ ใช้ข้อมูลและข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐาน สำหรับ
การแก้ปัญหาและการตัดสินใจในการดำรงชีวิตประจำวัน
- 3 สามารถดำรงชีวิตและเรียนรู้ตลอดชีวิต ในสังคมยุคเทคโนโลยีและสารสนเทศ
- 4 ได้ปรับปรุงพัฒนาจรรโลงสภาพ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน และสังคมให้อยู่แบบ
ยั่งยืน

หลักสูตรและรายวิชาการศึกษาทั่วไป

หลักสูตรการเรียนการสอนหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปมีการจัดรายวิชา ดังนี้ (สถาบัน
ราชภัฏสวนสุนันทา 2546 44)

- 1 รายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปไม่เป็นรายวิชาพื้นฐานของหมวดวิชา
เฉพาะด้าน
- 2 รายวิชาการศึกษาทั่วไปเป็น 4 กลุ่มวิชา ต้องจัดให้เรียนครบทุกกลุ่มวิชาตามข้อ
กำหนด
- 3 หน่วยกิตรวมของหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปให้จัดการเรียนการสอน ดังนี้

3 1 ระดับอนุปริญญา กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิต ตามกลุ่มวิชาและหน่วยกิต

ดังนี้

3 1 1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

บังคับเรียน 6 หน่วยกิต

3 1 2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

บังคับเรียน 3 หน่วยกิต

3 1 3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

บังคับเรียน 3 หน่วยกิต

3 1 4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บังคับเรียน 6 หน่วยกิต

3 2 ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิตตามกลุ่มวิชา และหน่วยกิตดังนี้

3 2 1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

บังคับเรียน 3 หน่วยกิต

3 2 2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

บังคับเรียน 6 หน่วยกิต

3 2 3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

บังคับเรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

และไม่เกิน 6 หน่วยกิต

3 3 ระดับปริญญาตรี กำหนดให้เรียน 33 หน่วยกิต ตามกลุ่มวิชาและหน่วยกิต ดังนี้

3 3 1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร

บังคับเรียน 9 หน่วยกิต

3 3 2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

บังคับเรียน 9 หน่วยกิต

3 3 3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

บังคับเรียน 6 หน่วยกิต

3 3 4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บังคับเรียน 9 หน่วยกิต

4 การเรียนการสอน เน้นรูปแบบการบูรณาการวิชาในกลุ่มเดียวกัน

5 ไม่ควรเรียนวิชาการศึกษาทั่วไปที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับรายวิชากลุ่มวิชาเนื้อหา

6 การจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป จัดแยกตามระดับการศึกษา คือ ระดับปริญญาตรีชุดหนึ่ง ระดับอนุปริญญาชุดหนึ่งและระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) เป็นอีกชุดหนึ่ง

7 จัดให้เรียนตามรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปบังคับเรียนทุกกลุ่มทุกวิชา

8 การจัดรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปควรจัดให้เรียนในระยะต้น ๆ ของระดับการศึกษา เช่น ระดับปริญญาตรีควรจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 1 หรือจัดให้เสร็จสิ้นภายในปีที่ 2

ระดับอนุปริญญา

ทุกสาขาวิชาเรียน 18 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้

1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ให้เรียน 6 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้

1500101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น 3(3-0)

1500102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น 3(3-0)

- 2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เรียน 3 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 1500104 ความจริงของชีวิต 3(3-0)
- 3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เรียน 3 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 2500102 วิถีไทย 3(3-0)
- 4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เรียน 6 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 4000105 วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต 3(3-0)
 4000107 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต 3(2-2)

ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

ทุกสาขาให้เรียน 18 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียน มีดังนี้

- 1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสารให้เรียน 3 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 1500103 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ 3(3-0)
- 2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เรียน 6 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 2500101 พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาดน 3(3-0)
 2000102 สุนทรียภาพของชีวิต 3(3-0)
- 3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ เรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 6 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 2500103 วิถีโลก 3(3-0)และ/หรือ
 2500104 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม 3(3-0)
- 4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เรียนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 6 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้
 4000106 การคิดและการตัดสินใจ 3(2-2)และ/หรือ
 4000108 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 3(2-2)

ระดับปริญญาตรี

ทุกสาขาวิชาเรียน 33 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้

- 1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ทุกสาขาวิชาให้เรียน 9 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมี ดังนี้ (สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา 2546 46)
- 1500101 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น 3(3-0)
 1500102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น 3(3-0)
 1500103 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้ 3(3-0)

2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ทุกสาขาวิชาให้เรียน 9 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้

1500104	ความจริงของชีวิต	3(3-0)
2000102	สุนทรียภาพของชีวิต	3(3-0)
2500101	พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน	3(3-0)

3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ทุกสาขาให้เรียนไม่เกิน 6 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมี ดังนี้

2500102	วิถีไทย	3(3-0)
2500103	วิถีโลก	3(3-0)
2500104	ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม	3(3-0)

4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทุกสาขาวิชาให้เรียน 9 หน่วยกิต รายวิชาที่กำหนดให้เรียนมีดังนี้

4000105	วิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพชีวิต	3(3-0)
4000106	การคิดและการตัดสินใจ	3(3-0)
4000107	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต	3(2-2)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไป มีดังนี้

กาญจนา บุญรัมย์ (2524 81 – 94) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาการศึกษาทั่วไปในวิทยาลัยครู พบว่า ผู้เรียนนั้นขาดทักษะในการค้นคว้าหาความรู้และผู้เรียนมี พื้นความรู้ที่แตกต่างกันการเปิดสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไปคำนึงถึงแต่เฉพาะความพร้อมของผู้สอน

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และ ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526 1 – 4) ได้ศึกษาเรื่องสภาพ และปัญหาของวิชาพื้นฐานการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยไทย 9 แห่ง พบว่า อาจารย์ที่สอนวิชา การศึกษาทั่วไป มีความเข้าใจสับสนในความมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไปและพื้นฐานอาชีพ อันมีผลไปสู่การจัดหลักสูตรและการดำเนินการสอน โดยการจัดหลักสูตรจะเน้นในรูปของพื้นฐาน อาชีพในหลายสถาบันและผู้สอนก็สอนเนื้อหาวิชาเบื้องต้นในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนด้วยวิธี การบรรยายในกลุ่มใหญ่มากกว่าการให้ความรู้ความเข้าใจทักษะและความคิด คานิยมที่ถูกต้องตาม แนวทางของการศึกษาทั่วไปปรับปรุงและพัฒนาวิชาพื้นฐานทั่วไปจึงควรเริ่มด้วยการทำความเข้าใจ ขอบเขตและจุดมุ่งหมายของวิชาให้ชัดเจนก่อน

ศรีนวล แก้วแพรง (2527 150 - 151) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการใน การเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต พบว่า ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป นักศึกษามีความ แตกต่างจากบัณฑิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

มณี ช่างเผือก (2539 71) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยรวม 5 ด้าน พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะต่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 สำหรับด้านการจัดผู้สอนวิชาพื้นฐานทั่วไปและด้านการจัดเกี่ยวกับสื่อสถานที่ และอุปกรณ์การสอนไม่พบความแตกต่าง

วรรณพร ฉัตรทอง (2546 110) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในด้านการจัดหลักสูตร ด้านการจัดผู้สอน ด้านวิธีสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ศุภวัฒน์ เอ็มโอช (2528 93 – 100) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์วิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรี 4 ปี พ.ศ. 2524 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยส่วนรวมได้กระทำอยู่ในระดับมาก วิธีสอนที่ผู้สอนใช้มากคือ วิธีสอนแบบบรรยาย การวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปมุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต โดยกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนให้มีคุณลักษณะความเป็นมนุษย์และเป็นพลเมืองดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาได้จัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไปเช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ โดยมีการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษามาก ในการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ทั้งด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้การสอนรายวิชาการศึกษาทั่วไปเป็นไปตามจุดประสงค์ นักศึกษาทุกคนได้รับสาระความรู้เต็มตามหลักสูตรและรายวิชาที่กำหนดจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2545 ที่พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 3,245 คน และนักศึกษาภาคสมทบชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,347 คน ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,592 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 356 คน และนักศึกษาภาคสมทบชั้นปีที่ 1 จำนวน 308 คน ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาทั้ง 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 รวมทั้งสิ้น 664 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ (Yamane 1967: 886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีสาขาวิชาเป็นระดับชั้น (Strata) และมีนักศึกษาแต่ละคนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) และได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาภาคสมทบเพื่อให้ได้จำนวนที่เชื่อถือได้ ดังแสดงในตาราง 2 - 3

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2
จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	นักศึกษาที่เรียนภาคปกติ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1 สาขาวิชาการศึกษา	545	60
2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	585	64
3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์	1,408	155
4 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	704	77
รวม	3,245	356

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาภาคสมทบชั้นปีที่ 1 จำแนกตาม
สาขาวิชา

สาขาวิชา	นักศึกษาที่เรียนภาคสมทบ	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1 สาขาวิชาการศึกษา	43	10
2 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	103	23
3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์	787	180
4 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	414	95
รวม	1,347	308

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาใน 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ วารสาร ตำราเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาและของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อนำมากำหนดกรอบและขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามตามวิธีของไลเคิร์ต (Likert) จากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2529 : 66 - 68)

3 สร้างแบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยใช้แนวคำถามจากแบบสอบถามของศุภวัฒน์ เอมโอช (2528 155 - 122), สุพจน์ โดนวล (2530 124 - 136), สจิวรรณ ทรรพสุ (2532 120 - 122), จุลดิษฐ์ อุปชาติ (2542 82 - 90), ศิริวรารค์ ปทุมมาศ (2543 91 - 98) ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Seale) 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน มีจำนวนข้อคำถาม 63 ข้อ ได้แก่ ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่มีจำนวนข้อคำถาม 17 ข้อ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีจำนวนข้อคำถาม 17 ข้อ ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ ด้านการวัดและประเมินผลมีจำนวนข้อคำถาม 14 ข้อ

ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4 50 - 5 00 หมายถึง การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมมากที่สุด

3 50 - 4 49 หมายถึง การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมมาก

2 50 - 3 49 หมายถึง การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมปานกลาง

1 50 - 2 49 หมายถึง การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมน้อย

1 00 - 1 49 หมายถึง การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open – end) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในตอนท้ายของแบบสอบถามแต่ละด้าน

4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา สำนวนและความชัดเจนของภาษาที่ใช้

5 หากคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ข) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาวิชา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try - out)

6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ จากนั้นใช้การทดสอบค่าที (t – test) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (Edwards 1957 153) ไว้เป็นข้อคำถามสำหรับงานวิจัย (ภาคผนวก ง) ผลปรากฏว่าข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ทุกข้อ

7 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ 2524 171) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9804 (ภาคผนวก ง)

8 ปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1 ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย ไปติดต่อกับอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือให้นักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม แล้วติดตามเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง

3 ขอความอนุเคราะห์จากคณบดีและหัวหน้าโปรแกรมวิชาส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม แล้วติดตามเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง

4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำแนกและตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไป 664 ฉบับ ได้รับคืนและ

มีสมบรูณ์จำนวน 664 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลมาจัดระบบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2 ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 ศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3 ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา วิเคราะห์ด้วยการทดสอบที (t-test) จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา วิเคราะห์โดย การหาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) หากพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาพิจารณารวบรวมข้อคิดเห็น แจกแจงความถี่และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายและนำไปประกอบในการอภิปรายผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1 1 ค่าความถี่ (Frequency)

1 2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1 4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2 1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำและใช้การทดสอบที (Ferguson 1981 108)

2 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)

3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 สถิติทดสอบสมมุติฐานข้อ 1-3 ใช้การทดสอบที (t-test)

3.2 สถิติทดสอบสมมุติฐานข้อ 4 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) หากพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard deviation)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษาโดยการทดสอบที ส่วนสาขาวิชาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ตอนที่ 4 การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปในแต่ละด้านจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอเชิงบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา

ตัวแปรอิสระ	นักศึกษา (n = 664)	
	จำนวน	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	267	40 20
หญิง	397	59 80
2 ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	434	65 40
ชั้นปีที่ 2	230	34 60
3 สถานภาพของนักศึกษา		
ภาคปกติ	356	53 60
ภาคสมทบ	308	46 40
4 สาขาวิชา		
สาขาวิชาการศึกษา	69	10 40
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	87	13 10
สาขาวิชาศิลปศาสตร์	336	50 60
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	172	25 90
รวม	664	100 00

จากตาราง 4 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาเพศหญิงร้อยละ 59 80 เพศชายร้อยละ 40 20 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 65 40 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 34 60 เป็นนักศึกษาภาคปกติร้อยละ 53 60 ภาคสมทบร้อยละ 46 40 และเป็นนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ร้อยละ 50 60 สาขาวิชาบริหารธุรกิจร้อยละ 25 90 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 13 10 และสาขาวิชาการศึกษาร้อยละ 10 40

ตอนที่ 2 การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดย การหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 5 – 9

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน การสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและ ในแต่ละด้าน

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป	นักศึกษา (n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3 37	57	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3 35	58	ปานกลาง
ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	3 32	58	ปานกลาง
ด้านการวัดและประเมินผล	3 34	53	ปานกลาง
รวม	3 35	50	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษา มีทักษะว่าการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 6 คาคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ เป็นรายชื่อ

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่แบ่งเป็นการเรียนกลุ่มใหญ่ การเรียนกลุ่มย่อยและการศึกษารายบุคคลมีความเหมาะสม	3 32	94	ปานกลาง
2 การจัดปฐมนิเทศในแต่ละรายวิชาทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3 40	95	ปานกลาง
3 การจัดสถานที่เรียนกลุ่มใหญ่เหมาะสมกับผู้เรียน 600-800 คน	3 11	1 03	ปานกลาง
4 การจัดสถานที่เรียนกลุ่มย่อยเหมาะสมกับผู้เรียน 100-200 คน	3 19	1 01	ปานกลาง
5 การจัดอาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่	3 23	99	ปานกลาง
6 การจัดอาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนกลุ่มย่อย	3 28	90	ปานกลาง
7 การจัดอาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอกับการศึกษารายบุคคล	3 20	98	ปานกลาง
8 การจัดสื่ออุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนกลุ่มใหญ่มีความเหมาะสมและใช้งานได้ดี	3 46	91	ปานกลาง
9 การจัดสื่ออุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนกลุ่มย่อยมีความเหมาะสมและใช้งานได้ดี	3 40	92	ปานกลาง
10 การจัดเก้าอี้สำหรับการเรียนกลุ่มใหญ่มีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา	3 16	1 06	ปานกลาง
11 การจัดทำคู่มือการเรียนและคู่มือรายวิชาต่าง ๆ ได้กำหนดตารางเรียนและปฏิทินกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน	3 51	89	มาก
12 คู่มือการเรียนและคู่มือรายวิชามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3 59	94	มาก
13 ในคู่มือรายวิชาต่าง ๆ มีการอธิบายรายวิชาจุดประสงค์ของการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนไว้อย่างชัดเจน	3 61	87	มาก
14 รูปแบบการจัดการบรรยายการสอนได้กำหนดตารางเรียนและเวลาเรียนโดยแบ่งเป็น 3 ครั้งๆ ละ 3 คาบ สำหรับการเรียนกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และการศึกษารายบุคคลนั้นมีความเหมาะสม	3 45	93	ปานกลาง

(ตาราง 6 ต่อ)

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	SD	
15 การศึกษด้วยตนเอง มีการจัดสถานที่และจัดอาจารย์ประจำ สำหรับให้คำแนะนำแก่นักศึกษาตามตารางที่กำหนดไว้ในคู่มือ รายวิชาได้อย่างชัดเจน	3 33	1 02	ปานกลาง
16 การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผลโดยให้มีการสอบ เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้แต่ละครั้ง การสอบกลางภาคและ การสอบปลายภาคเป็นไปอย่างเหมาะสม	3 51	91	มาก
17 รูปแบบการวัดและประเมินผล สามารถตรวจสอบผลการเรียนจาก อินเทอร์เน็ตได้สะดวกและรวดเร็ว	3 58	1 13	มาก
รวม	3 37	57	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนะว่าการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 11 การจัดทำคู่มือการเรียนรู้และคู่มือรายวิชาต่าง ๆ ได้กำหนดตารางเรียนและปฏิทินกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน ข้อ 12 คู่มือการเรียนรู้และคู่มือรายวิชามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ข้อ 13 ในคู่มือรายวิชาต่าง ๆ มีการอธิบายรายวิชา จุดประสงค์ของการเรียนการสอนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ข้อ 16 การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผลโดยให้มีการสอบเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้แต่ละครั้ง การสอบกลางภาคและการสอบปลายภาคเป็นไปอย่างเหมาะสม และข้อ 17 รูปแบบการวัดและประเมินผลสามารถตรวจสอบผลการเรียนจากอินเทอร์เน็ตได้สะดวกและรวดเร็ว ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
1 การทำแบบฝึกหัดในแต่ละรายวิชาช่วยกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น	3 38	88	ปานกลาง
2 การเรียนแบบเน้นการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาเหมาะสำหรับกิจกรรมกลุ่มใหญ่	3 34	88	ปานกลาง
3 กิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนกลุ่มใหญ่จัดได้อย่างเหมาะสม	3 17	88	ปานกลาง
4 กิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนกลุ่มย่อยจัดได้อย่างเหมาะสม	3 20	86	ปานกลาง
5 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ โดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว	3 26	93	ปานกลาง
6 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อย โดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว	3 32	89	ปานกลาง
7 กิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดชิ้นงานหรือรายงานรายบุคคล สอดคล้องกับเนื้อหาสาระรายวิชา	3 44	84	ปานกลาง
8 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยได้แยกเนื้อหาเป็นส่วนๆที่แตกต่างกัน เพื่อย้ำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น	3 43	91	ปานกลาง
9 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยมี 5 ห้อง เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	3 19	99	ปานกลาง
10 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยช่วยเสริมรายละเอียดในเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น	3 36	86	ปานกลาง
11 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยมีการฝึกปฏิบัติหรือทักษะเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน	3 36	90	ปานกลาง
12 กิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดชิ้นงานกลุ่มสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของรายวิชา	3 44	74	ปานกลาง
13 การศึกษารายบุคคลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปรึกษาหรือซักถามผู้สอนในประเด็นที่ไม่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความถูกต้อง	3 38	88	ปานกลาง

(ตาราง 7 ต่อ)

การเรียนรู้การสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
14 กิจกรรมการเรียนรู้การสอนรายบุคคล ช่วยให้ผู้เรียนตรวจสอบ และประเมินความรู้ความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง	3 32	88	ปานกลาง
15 กิจกรรมการศึกษารายบุคคลช่วยส่งเสริมทักษะในการศึกษา ค้นคว้า และการเรียนรู้ตลอดชีวิต	3 37	91	ปานกลาง
16 ผู้สอนนำเสนอบทเรียนได้ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3 49	93	ปานกลาง
17 ผู้สอน สอนตรงตามเวลาที่กำหนดไว้	3 58	96	มาก
รวม	3 35	58	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนะว่าการเรียนรู้การสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา
การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความ
เหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมาก
ได้แก่ ข้อ 17 ผู้สอนสอนตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมในระดับ
ปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
1 สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มใหญ่ที่ใช้มีความทันสมัย	3 57	80	มาก
2 สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มย่อยที่ใช้มีความทันสมัย	3 48	83	ปานกลาง
3 สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มใหญ่มีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา	3 45	76	ปานกลาง
4 สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มย่อยมีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา	3 38	79	ปานกลาง
5 สื่ออุปกรณ์การสอนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนและตื่นตัวอยู่เสมอ	3 25	95	ปานกลาง
6 สื่ออุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	2 82	1 13	ปานกลาง
7 การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา	3 14	85	ปานกลาง
8 รูปแบบ สี และขนาดตัวอักษรของสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนมีความเหมาะสม	3 34	88	ปานกลาง
9 ผู้เรียนกลุ่มใหญ่สามารถมองเห็นภาพและตัวอักษรบนจอภาพได้อย่างชัดเจน	3 29	92	ปานกลาง
10 ผู้เรียนกลุ่มย่อยสามารถมองเห็นภาพและตัวอักษรบนจอภาพได้อย่างชัดเจน	3 24	92	ปานกลาง
11 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ช่วยพัฒนาการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว	3 33	89	ปานกลาง
12 การใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอน สามารถติดต่อได้ ตอบสอบถามกันได้ เช่น การใช้ Web board, Internet เป็นต้น	3 36	97	ปานกลาง
13 การใช้สื่อในรูปแบบสื่อประสม (Multimedia) ทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลหลาย ๆ ช่องทาง และเกิดการเรียนรู้	3 44	91	ปานกลาง
14 การสอนด้วยการใช้วีดิทัศน์ประกอบการบรรยายช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้น	3 42	88	ปานกลาง
15 การสอนส่วนใหญ่ใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่มีความเหมาะสมกับขนาดของห้องเรียน	3 38	93	ปานกลาง
รวม	3 32	58	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนะว่าการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนโดยรวมมี ความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่าข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ข้อ 1 สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มใหญ่ที่ใช้มีความทันสมัย ส่วนข้ออื่นๆ มีความเหมาะสมใน ระดับปานกลาง

ตาราง 9 คาคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผล เป็นรายข้อ

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านการวัดและประเมินผล	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
1 การชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในการปฐมนิเทศก่อนการเรียนทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของวิชานั้น	3 44	75	ปานกลาง
2 การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชามีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน	3 46	79	ปานกลาง
3 ข้อสอบวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาและตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	3 36	81	ปานกลาง
4 การกำหนดจำนวนข้อสอบเหมาะสมกับเวลา	3 24	84	ปานกลาง
5 การวัดและประเมินผลสามารถวัดความรู้ ความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนจากบทเรียนได้	3 31	80	ปานกลาง
6 การวัดและประเมินผลมีรูปแบบหลากหลายเหมาะสมกับลักษณะของรายวิชา	3 29	81	ปานกลาง
7 การจัดให้มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนสำหรับการเรียนทุกครั้งในช่วงท้ายของชั่วโมงทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ	3 36	81	ปานกลาง
8 ระบบการประเมินมีความยุติธรรมและเชื่อถือได้	3 26	85	ปานกลาง
9 เกณฑ์การให้คะแนนสะสมมีความเหมาะสมกับใบงานที่กำหนดให้	3 31	82	ปานกลาง
10 การประเมินผลมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบผลการประเมินทุกครั้งรวดเร็ว และตรงเวลา	3 30	83	ปานกลาง
11 ผู้เรียนสามารถรับทราบผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้	3 36	86	ปานกลาง
12 ในการวัดและประเมินผลได้มีการนำผลงานการเรียนรู้มาแจ้งให้ผู้เรียนทราบเพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาตนเองของผู้เรียน	3 39	83	ปานกลาง
13 ในการประเมินงานที่มอบหมาย (Task) มีการกำหนดประเด็นการประเมินผลและเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน	3 39	78	ปานกลาง

(ตาราง 9 ต่อ)

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านการวัดและประเมินผล	นักศึกษา(n = 664)		ระดับ
	$\bar{X}$	S D	
14 การตรวจงานที่มอบหมาย (Task) ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล นั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม	3 37	82	ปานกลาง
รวม	3 34	53	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษามีทัศนะว่าการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา โดยการทดสอบค่าที ส่วนสาขาวิชา โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 10 - 19

ตาราง 10 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่	เพศชาย (n = 267)		เพศหญิง (n = 397)		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3.40	58	3.35	57	1.01	309
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.36	61	3.34	56	56	571
ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	3.34	58	3.31	58	55	576
ด้านการวัดและประเมินผล	3.34	53	3.34	53	08	934
รวม	3.36	52	3.33	50	66	509

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทักษะต่อการเรียนการสอน กลุ่มใหญ่ในวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา
การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม
ชั้นปี

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่	ชั้นปีที่ 1 (n = 434)		ชั้นปีที่ 2 (n = 230)		t	p
	$\bar{X}$	S D	$\bar{X}$	S D		
ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3.46	55	3.19	57	5.83	.000
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.43	55	3.20	62	4.72	.000
ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	3.43	55	3.12	58	6.72	.000
ด้านการวัดและประเมินผล	3.39	54	3.24	50	3.41	.001
รวม	3.43	49	3.19	50	5.96	.000

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทักษะต่อการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา
การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม
สถานภาพของนักศึกษา

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่	ภาคปกติ (n = 356)		ภาคสมทบ (n = 308)		t	p
	$\bar{X}$	S D	$\bar{X}$	S D		
ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3.31	60	3.43	54	2.68	.007
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.31	62	3.39	53	1.89	.058
ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	3.25	59	3.40	56	3.26	.001
ด้านการวัดและประเมินผล	3.33	52	3.35	53	.49	.622
รวม	3.30	52	3.40	49	2.41	.016

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนภาคปกติและภาคสมทบมีทัศนะต่อการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ และด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษามีทัศนะไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำแนกตามสาขาวิชา

การเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่	การศึกษา (n = 69)		วิทยาศาสตร์ (n = 87)		ศิลปศาสตร์ (n = 336)		บริหารธุรกิจ (n = 172)	
	$\bar{X}$	S D	$\bar{X}$	S D	$\bar{X}$	S D	$\bar{X}$	S D
ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	3 50	58	3 31	48	3 45	58	3 19	57
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3 53	60	3 25	56	3 41	56	3 21	60
ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	3 40	63	3 18	51	3 39	53	3 21	66
ด้านการวัดและประเมินผล	3 47	48	3 30	47	3 38	52	3 24	58
รวม	3 48	50	3 26	44	3 41	49	3 21	54

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีทัศนะว่าการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ในด้านรูปแบบการสอนกลุ่มใหญ่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ในด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ในด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 14 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา
การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม
สาขาวิชา

การเรียนการสอนระบบ กลุ่มใหญ่	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1 ด้านรูปแบบการสอน กลุ่มใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	3	8 613	2 871	8 864	000
	ภายในกลุ่ม	660	213 755	324		
	รวม	663	222 368			
2 ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	7 586	2 529	7 539	000
	ภายในกลุ่ม	660	221 355	335		
	รวม	663	228 941			
3 ด้านสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	5 884	1 961	5 829	001
	ภายในกลุ่ม	660	222 108	337		
	รวม	663	227 993			
4 ด้านการวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	3 516	1 172	4 189	006
	ภายในกลุ่ม	660	184 666	280		
	รวม	663	188 182			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	6 135	2 045	8 117	000
	ภายในกลุ่ม	660	166 275	252		
	รวม	663	172 410			

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัันมีทักษะต่อการเรียนการสอน
ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของ
ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ดังแสดงในตาราง 15 - 19

ตาราง 15 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา		การศึกษา	วิทยาศาสตร์	ศิลปศาสตร์	บริหารธุรกิจ
	$\bar{X}$	3 48	3 26	3 41	3 21
การศึกษา	3 48				*
วิทยาศาสตร์	3 26				
ศิลปศาสตร์	3 41				*
บริหารธุรกิจ	3 21				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีทักษะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน
ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอน
ระบบกลุ่มใหญ่เป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา		การศึกษา	วิทยาศาสตร์	ศิลปศาสตร์	บริหารธุรกิจ
	$\bar{X}$	3 50	3 31	3 45	3 19
การศึกษา	3 50				*
วิทยาศาสตร์	3 31				
ศิลปศาสตร์	3 45				*
บริหารธุรกิจ	3 19				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์
มีทักษะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่แตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน

ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา		การศึกษา	วิทยาศาสตร์	ศิลปศาสตร์	บริหารธุรกิจ
	$\bar{X}$	3 53	3 25	3 41	3 21
การศึกษา	3 53		*		*
วิทยาศาสตร์	3 25				
ศิลปศาสตร์	3 41				*
บริหารธุรกิจ	3 21				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาศึกษามีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน
ระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์
การเรียนการสอนเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา		การศึกษา	วิทยาศาสตร์	ศิลปศาสตร์	บริหารธุรกิจ
	$\bar{X}$	3 40	3 18	3 39	3 21
การศึกษา	3 40				
วิทยาศาสตร์	3 18			*	
ศิลปศาสตร์	3 39				*
บริหารธุรกิจ	3 21				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยของทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผลเป็นรายคู่ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา		การศึกษา	วิทยาศาสตร์	ศิลปศาสตร์	บริหารธุรกิจ
	$\bar{X}$	3 47	3 30	3 38	3 24
การศึกษา	3 47				*
วิทยาศาสตร์	3 30				
ศิลปศาสตร์	3 38				*
บริหารธุรกิจ	3 24				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 การสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ วิชาการศึกษาทั่วไปในแต่ละด้านจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอเชิงบรรยาย ดังแสดงในตาราง 20 - 23

ตาราง 20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่

ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่	ความถี่ของคำตอบ
นักศึกษาภาคปกติ	
1 การเรียนระบบกลุ่มใหญ่นักศึกษามากเกินไป คู้กันเสียงดังทำให้เรียนไม่รู้เรื่องบางครั้งต้องการจะสอบถามอาจารย์ก็ไม่สะดวก	63
2 ควรจัดเก้าอี้นั่งให้เพียงพอแก่จำนวนนักศึกษาและเป็นเก้าอี้จัดบันทึก (lecture) จะได้สะดวกในการเขียนและจดบันทึก	28
3 ควรยุบการสอนระบบกลุ่มใหญ่เพื่ออนาคตที่ดีต่อไปของการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	21
4 ควรกำหนดกลุ่มผู้เรียนแยกเป็นสาขาวิชา เช่น ศิลปศาสตร์ บริหารธุรกิจ เป็นต้น เพื่อการดูแลได้อย่างทั่วถึง	18
5 บางวิชาไม่เหมาะสมกับการเรียนกลุ่มใหญ่ โดยเฉพาะวิชาที่ต้องใช้ทักษะและความเข้าใจมาก ๆ	14
6 ควรจัดผู้สอนและผู้ช่วยสอนให้มีจำนวนเพียงพอกับการเรียนกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย	12
นักศึกษาภาคสมทบ	
1 ควรเน้นย้ำวิธีการเรียนระบบกลุ่มใหญ่ให้ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนที่จะเริ่มต้นเรียน	24
2 ควรเพิ่มเติมเนื้อหาในคู่มือรายวิชา เพราะนักศึกษายังไม่เข้าใจในบางรายวิชา	22
3 ควรจัดเก้าอี้ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เรียน	18
4 ควรจัดห้องเรียนสำหรับการเรียนกลุ่มย่อยและศึกษารายบุคคลให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	17
5 ควรยกเลิกการเรียนระบบกลุ่มใหญ่ เพราะนักศึกษาได้รับความรู้ไม่คอยเต็มที่	13

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาภาคปกติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ว่าการเรียนระบบกลุ่มใหญ่นักศึกษามากเกินไป คู้กันเสียง

ดังทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง บางครั้งต้องการจะสอบถามอาจารย์ก็ไม่สะดวก ควรจัดเก้าอี้นั่งให้เพียงพอ แก่จำนวนนักศึกษา และเป็นเก้าอี้แบบมีที่รองเขียนจะได้สะดวกในการเขียนและจดบันทึกและควร กำหนดกลุ่มผู้เรียนแยกเป็นสาขาวิชา เช่น ศิลปศาสตร์ บริหารธุรกิจ เป็นต้น เพื่อการดูแล ได้อย่างทั่วถึง บางวิชาไม่เหมาะสมกับการเรียนกลุ่มใหญ่โดยเฉพาะวิชาที่ต้องใช้ทักษะและความเข้าใจมาก ๆ ควรจัดผู้สอนและผู้ช่วยสอนให้มีจำนวนเพียงพอกับการเรียนกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย และควรยุบการสอนระบบกลุ่มใหญ่เพื่ออนาคตที่ดีต่อไปของการศึกษาในมหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา สอนนักศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านรูปแบบ การสอนระบบกลุ่มใหญ่ควรจัดห้องเรียนสำหรับการเรียนกลุ่มย่อย และศึกษารายบุคคลให้ เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ควรเพิ่มเติมเนื้อหาในคู่มือรายวิชาเพราะนักศึกษายังไม่เข้าใจใน บางรายวิชา ควรเน้นย้ำวิธีการเรียนระบบกลุ่มใหญ่ให้ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนที่จะ เริ่มต้นเรียน ควรจัดเก้าอี้ให้เพียงพอแก่จำนวนนักศึกษาที่เรียน และควรยกเลิกการเรียนระบบ กลุ่มใหญ่เพราะนักศึกษาได้รับความรู้ไม่คอยเต็มที่

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบ
กลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา-ด้านกิจกรรมการเรียน
การสอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ความถี่ของคำ ตอบ
นักศึกษาภาคปกติ	
1 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยทั้ง 4 ห้อง ควรจัดให้มีเนื้อหาครบ ทุกเรื่องในแต่ละห้อง นักศึกษาเข้าศึกษาห้องใดก็ได้	32
2 ผู้สอนได้สอนตามเวลาที่กำหนด	17
3 ควรให้นักศึกษามีส่วนรวมในกิจกรรม และได้แสดงความคิดเห็น	16
4 ควรเพิ่มจำนวนผู้สอนในการเรียนกลุ่มย่อย และการศึกษารายบุคคล ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	14
5 การกำหนดชิ้นงานควรอธิบายรายละเอียดให้ชัดเจน จะได้เข้าใจตรงกัน	12
นักศึกษาภาคสมทบ	
1 กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยทั้ง 4 ห้อง ควรจัดให้มีเนื้อหาครบ ทุกเรื่องในแต่ละห้อง นักศึกษาเข้าศึกษาห้องใดก็ได้	22
2 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพนักศึกษาใน ปัจจุบัน ช่วยให้นักศึกษาสนใจและเกิดการเรียนรู้	12
3 ควรมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ศึกษานอกสถานที่ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ การเรียนรู้จากสภาพจริง	7
4 ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ในรายวิชาที่นักศึกษาสนใจ	6

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาภาคปกติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
เกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนว่า กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยทั้ง 5 ห้อง ควรจัดให้มีเนื้อหา
ครบทุกเรื่องในแต่ละห้อง นักศึกษาเข้าศึกษาห้องใดก็ได้ ควรให้นักศึกษามีส่วนรวมในกิจกรรมและ
ได้แสดงความคิดเห็น การกำหนดชิ้นงานควรอธิบายรายละเอียดให้ชัดเจนจะได้เข้าใจตรงกันและ
ผู้สอนได้สอนตามเวลาที่กำหนด และควรเพิ่มจำนวนผู้สอนในการเรียนกลุ่มย่อยและการศึกษา
รายบุคคลให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ส่วนนักศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนว่าควรมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ศึกษานอกสถานที่เพื่อ
เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้จากสภาพจริง ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ

สภาพนักศึกษาในปัจจุบันช่วยให้นักศึกษาสนใจและเกิดการเรียนรู้ ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาให้
ความรู้ในรายวิชาที่นักศึกษาสนใจ และกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยทั้ง 5 ห้องควรจัดให้
มีเนื้อหาครบทุกเรื่องในแต่ละห้องนักศึกษาเข้าศึกษาห้องใดก็ได้

ตาราง 22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	ความถี่ของคำตอบ
นักศึกษาภาคปกติ	
1 เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา	49
2 ควรปรับปรุงระบบเครือข่ายของสถาบันให้ใช้ได้สะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น	48
3 ควรปรับปรุงระบบการใช้สื่อ (Multimedia) ให้มากกว่านี้เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษา	39
4 ควรเพิ่มห้อง Internet ในแต่ละคณะและมีการตรวจสอบ	28
5 การใช้สื่อบางครั้งตัวอักษรเล็ก เปลี่ยนไว ผู้เรียนตามไม่ทัน	23
6 ควรเพิ่มขนาดจอให้นักศึกษามองเห็นได้ชัดเจน	16
นักศึกษาภาคสมทบ	
1 ควรปรับปรุงระบบเครือข่ายของสถาบันให้ใช้ได้สะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น	32
2 การใช้สื่อ บางครั้งตัวอักษรเล็ก เปลี่ยนไว ผู้เรียนตามไม่ทัน	32
3 ควรเพิ่มห้อง Internet ในแต่ละคณะและมีการตรวจสอบการใช้ห้องจริง ๆ	28
4 ควรจัดห้องเรียน Internet ให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา บางครั้งไม่สามารถเข้าไปใช้ หรือ ทำแบบทดสอบได้ตามกำหนดเวลา	17
5 ในการเรียนกลุ่มย่อย ควรมีการใช้ตัวหนังสือที่ชัดเจนกว่านี้	12

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาภาคปกติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนว่า ควรปรับปรุงระบบการใช้สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) ให้มากกว่านี้เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษา ควรปรับปรุงระบบเครือข่ายของสถาบันให้ใช้ได้สะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับนักศึกษา ควรเพิ่มห้องอินเทอร์เน็ต (Internet) ในแต่ละคณะและมีการตรวจสอบการใช้ห้องจริง ๆ ควรเพิ่มขนาดจอให้นักศึกษามองเห็นได้ชัดเจนและการใช้สื่อบางครั้งตัวอักษรเล็ก เปลี่ยนไว ผู้เรียนตามไม่ทัน ส่วนนักศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนว่า ควรเพิ่มห้องอินเทอร์เน็ต (Internet) ในแต่ละคณะ และมีการตรวจสอบการใช้ห้องจริง ๆ

การใช้สื่อบางครั้งตัวอักษรเล็ก เปลี่ยนไว ผู้เรียนตามไม่ทัน ในการเรียนกลุ่มย่อยควรมีการใช้
ตัวหนังสือที่ชัดเจนกว่านี้ ควรจัดห้องเรียนอินเทอร์เน็ต (Internet) ให้เพียงพอกับความต้องการของ
นักศึกษา บางครั้งไม่สามารถเข้าไปใช้หรือทำแบบทดสอบได้ตามกำหนดเวลา และควรปรับปรุง
เครือข่ายของสถาบันให้ใช้การได้สะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น

ตาราง 23 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	ความถี่ของคำตอบ
นักศึกษาภาคปกติ	
1 การตรวจสอบผลการเรียนจาก Internet ล่าช้า บางครั้งเกิดการผิดพลาดทางข้อมูล	36
2 ควรประเมินผลจากหลาย ๆ ด้าน เช่น จากเวลาที่เข้าเรียน กิจกรรมงานที่สั่งหรือการสอบมาวิเคราะห์ร่วมกัน	28
3 ควรมีการแจ้งผลการเรียนโดยเร็วหลังจากที่มีการวัดและประเมินผลแล้ว	25
4 การวัดและประเมินผลควรมีจำนวนข้อสอบเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้	22
นักศึกษาภาคสมทบ	
1 ระบบ Internet ในการตรวจเช็คคะแนน ควรเร็วกว่านี้	38
2 ควรแจ้งผลการเรียน ตามวันและเวลาที่กำหนด	22
3 การทำแบบทดสอบผ่าน Internet อาจทำให้นักศึกษาถามกันได้ จึงไม่ได้เป็นการทดสอบความรู้อย่างแท้จริง	19
4 การประเมินผลงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคลยังไม่ชัดเจน	14

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษาภาคปกติมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านการวัดและประเมินผล ว่าการตรวจสอบผลการเรียนจากอินเทอร์เน็ต (Internet) ล่าช้า บางครั้งเกิดการผิดพลาดทางข้อมูล ควรมีการแจ้งผลการเรียนโดยเร็วหลังจากที่มีการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลควรมีจำนวนข้อสอบเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้และควรประเมินผลจากหลาย ๆ ด้าน เช่น จากเวลาที่เข้าเรียน กิจกรรม งานที่สั่งหรือการสอบมาวิเคราะห์ร่วมกัน ส่วนนักศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการวัดและประเมินผล ว่าควรแจ้งผลการเรียนตามวันและเวลาที่กำหนดระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการตรวจเช็คคะแนนควรเร็วกว่านี้ การทำแบบทดสอบผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet) อาจทำให้นักศึกษาถามกันได้ จึงไม่ได้เป็นการทดสอบความรู้อย่างแท้จริง และการประเมินผลงานทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคลยังไม่ชัดเจน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1 เพื่อศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 จำนวน 356 คนและนักศึกษาภาคสมทบชั้นปีที่ 1 จำนวน 308 คน ระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 รวมจำนวน 664 คน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แบบสอบถามมีจำนวน 63 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9804

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1 การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในด้านรูปแบบการสอนกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้านโดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2 การเปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษาโดยการทดสอบที (t – test) จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way Anglysis of Variance) หากพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

3 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยการแจกแจงความถี่และนำเสนอในเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1 การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาในด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา พบว่า

2.1 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 นักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ และด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลนักศึกษามีทัศนะไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาและสาขาศิลปศาสตร์มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทัศนะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญจากสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษามีทัศนะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สวณนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคูอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคูอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ส่วนคูอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

1 การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและในแต่ละด้านพบว่า นักศึกษามีทักษะที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ การที่นักศึกษามีทักษะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ได้จัดรูปแบบออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การสอนกลุ่มใหญ่ การสอนกลุ่มย่อย และการศึกษารายบุคคล ในการสอนกลุ่มใหญ่จะเป็นกลุ่มนักศึกษา 800 – 1,000 คน ซึ่งทำให้มีการควบคุมดูแลจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่ไม่ทั่วถึง บางครั้งการจัดเก้าอี้ที่นั่งไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นอกจากนี้นักศึกษายังมีข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากนักศึกษาเข้าเรียนเป็นจำนวนมากมีนักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเรียนเข้ามาดูสงเสียงรบกวนสมาธิการเรียนของนักศึกษาอื่น และเก้าอี้ไม่ควรเป็นแบบมีที่รองเขียนเพื่อสะดวกในการจดบันทึกคำบรรยาย ส่วนการสอนกลุ่มย่อยจะแบ่งเป็น 3 – 4 กลุ่ม มีจำนวนนักศึกษากลุ่มละประมาณ 200 – 250 คน โดยนักศึกษาจะเลือกเข้าห้องเรียนในเรื่องที่นักศึกษาต้องการคำอธิบายเพิ่มเติมซึ่งทั้ง 3 หรือ 4 ห้องจะมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าทำให้ขาดโอกาสที่จะทำความเข้าใจในเรื่องอื่น ๆ สมควรที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนเหมือนกันทุกห้อง ในบางครั้งอาจารย์ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามในเรื่องที่นอกเหนือจากประเด็นที่อาจารย์รับผิดชอบ ส่วนการศึกษารายบุคคลนักศึกษาไม่เข้าใจจะต้องดำเนินการอย่างไรจึงไม่ได้มีการทำกิจกรรมที่จัดไว้ให้ในส่วนนี้ ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2529 : 77 – 78) ได้กล่าวถึงการสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดีมีการจัดกลุ่มเป้าหมายก่อนที่จะพบผู้เรียนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกระทำกิจกรรมในชั้นเรียน การควบคุมชั้นเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งให้ความสนใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีนวล แก้วแพรง (2527 : 150 – 151) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยรามคำแหงตาม

ทักษะของ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต พบว่า นิสิตมีความต้องการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในระดับปานกลางทุกด้าน

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การที่นักศึกษามีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ในบางรายวิชาและบางครั้งของการบรรยายใช้อาจารย์บรรยายเพียงคนเดียว ถึงแม้ว่าจะมีสื่อประกอบแต่ก็ทำให้นักศึกษาไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควร ในการเรียนการสอนกลุ่มย่อยแม้ว่าบางรายวิชาจะมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้มีโอกาสนำเสนอรายงานแต่เนื่องจากนักศึกษามีจำนวนมาก ทำให้นักศึกษาเสนอรายงานไม่ทั่วถึงต้องใช้เวลาว่างนอกเวลาเรียนมานำเสนอเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามนักศึกษามีข้อเสนอแนะว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนยังขาดการศึกษานอกสถานที่ เพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้จากสภาพจริงและการเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้ความรู้บ้าง ในรายวิชาที่นักศึกษาสนใจอาจทำให้นักศึกษากระตือรือร้นและสนใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนยิ่งขึ้น ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2544 19 – 21 ได้กล่าวถึงวิธีการสอนที่ใช้ในระดับอุดมศึกษาว่าการสอนแบบบรรยาย คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ในหัวข้อที่กำหนดให้โดยมีวิธีการพูดที่เป็นกันเองมากกว่าวิธีการปาฐกถา ผู้พูดอาจใช้อุปกรณ์ประกอบการพูดหรืออาจใช้วิธีการสอนอื่น ๆ ประกอบการสอนแบบบรรยายก็ได้ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะใช้การบรรยายเป็นหลัก เนื่องจากสามารถคลุมเนื้อหาสาระให้เป็นไปตามหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ ส่วนการสอนแบบอภิปรายเป็นคณะ คือ การจัดให้วิทยากรพูดในหัวข้อเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีความคิดหลากหลาย การอภิปรายเป็นคณะจะมีผู้ดำเนินการอภิปรายเป็นผู้ประสานงานการพูดโยงความคิดและโยงเรื่องให้สอดคล้องเชื่อมโยงไปสู่สาระของการอภิปรายและการสอนเป็นรายบุคคลนั้นมุ่งเน้นการพัฒนาของผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก ดังนั้นอาจจะใช้วิธีสอนโดยให้ผู้เรียนไปค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การสอนประเภทนี้อาจจะใช้อุปกรณ์การสอนประกอบได้ เช่น การเรียนจากดัลลัสเสียง เอกสาร หรือจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับสำเนา บุญเรืองรัตน์ (2532 44) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาการศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่สอนคนเดียวทำให้การดูแลผู้เรียนและการถ่ายทอดความรู้ไม่ทั่วถึง ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร

1.3 ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน การที่นักศึกษามีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการสอนกลุ่มใหญ่นั้นมีนักศึกษาจำนวนมาก การบรรยายและสื่ออยู่บริเวณด้านหน้าทำให้นักศึกษาด้านหลังเห็นไม่ชัดเจน แม้ว่าจะมีการใช้สื่อที่หลากหลาย บางครั้งขนาดตัวอักษรก็มีขนาดเล็ก เสียงประกอบไม่ชัดทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหา การเรียนการสอนในกลุ่มย่อยส่วนใหญ่จะไม่มีการใช้สื่อประกอบการบรรยายจะเป็นการสรุปของอาจารย์เท่านั้น ในการศึกษารายบุคคล นักศึกษาจะต้องศึกษาผ่านเว็บไซต์ของสำนักการศึกษามวลชน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาเป็นอย่างมาก เนื่องจากจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และบางครั้งก็ไม่สามารถใช้งานได้เพราะระบบเครือข่ายขัดข้อง นอกจากนี้นักศึกษามีข้อเสนอแนะว่า

ควรเพิ่มขนาดของจอภาพให้นักศึกษามองเห็นได้ชัดเจน ในบางครั้งตัวอักษรเล็ก เปลี่ยนไว นักศึกษาตามไม่ทันและควรจัดสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนด้วย ดังที่ พงศ์ หรดาล (2531 197-198) กล่าวถึงลักษณะของสื่อที่ดีไว้ว่า มีความเหมาะสมสอดคล้องกับ เนื้อหาและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับรูปแบบของการเรียนการสอน ดังนั้น การสอนเป็นกลุ่มใหญ่พร้อมกันสื่อที่ใช้จะต้องมีขนาดใหญ่พอที่ผู้เรียนจะสามารถมองเห็นได้ พร้อม ๆ กัน ในขณะที่ผู้สอนใช้ประกอบการอธิบายการสอนเป็นกลุ่มย่อยและกิจกรรมการเรียน ในแต่ละกลุ่มอาจเหมือนกันหรือเรื่องราวต่อเนื่องกันโดยใช้การหมุนเวียนเพื่อการเรียนรู้ก็ได้ สื่อที่ใช้ จึงไม่ต้องการในเรื่องขนาดใหญ่ ๆ แต่ควรมีหลาย ๆ ชุดและการสอนรายบุคคล ผู้เรียนจะเรียนรู้จาก เนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนที่ผู้สอนจัดให้เป็นรายบุคคล สื่อที่ให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ จะต้อง ชัดเจนพอที่จะใช้เรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเป็นสื่อขนาดเล็กได้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542 69) ที่ศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนของ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขมหาเมฆ พบว่าด้านสื่อ การเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล การที่นักศึกษามีทัศนะว่ามีความเหมาะสมในระดับ ปานกลางอาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่มีการวัดและประเมินผลออกเป็น 5 ส่วน คือ การเข้าชั้นเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม การสอบกระดานการเรียน การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การรายงาน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ สืบเนื่องมาจากการทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งบางครั้งมีปัญหาทำให้นักศึกษาขาด โอกาสที่จะได้รับคะแนนในส่วนนั้น ในบางรายวิชาที่มีการนำเสนอผลงานเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการวัดผล เนื่องจากมีนักศึกษาจำนวนมากทำให้การเสนอผลงานต้องใช้เวลา นอกเหนือจาก เวลาเรียน ซึ่งเวลาวางของอาจารย์และนักศึกษาไม่ตรงกันทำให้บางคนหรือบางกลุ่มไม่ได้ นำเสนอผลงาน นักศึกษาจะไม่ได้คะแนนในส่วนนั้น ส่วนการสอบกลางภาคและปลายภาคนักศึกษา มักจะศึกษาเฉพาะในคู่มือประจำรายวิชา ซึ่งมีแต่หัวข้อหลักไม่ได้ศึกษาในเอกสารอื่นเพิ่มเติมตาม คำชี้แจงในคู่มือทำให้ได้คะแนนไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากนั้นนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า นอกจาก การวัดและประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อทดสอบควรมีจำนวนข้อให้เหมาะสมกับเวลาที่ กำหนดไว้ การตรวจสอบผลการเรียนทางอินเทอร์เน็ตควรปรับปรุงมิให้ล่าช้าและเกิดการผิดพลาด ทางข้อมูลและควรแจ้งผลการเรียนตามวันเวลาที่กำหนดไว้แล้ว และต้องมีความยุติธรรมเชื่อถือและ ตรวจสอบได้ ดังที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 195) ได้สรุปไว้ว่า การวัดและประเมินผลใน ระดับอุดมศึกษา ได้แก่ การวัดผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้เดิมการวัดผลระหว่างสอน เพื่อ ตรวจสอบทักษะ พื้นฐาน จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียน อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีสอน และการเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น วิธีการที่ใช้ ได้แก่ ข้อสอบ แบบฝึกหัด แบบสอบถาม สังเกต สัมภาษณ์ และการรายงาน การวัดผลหลังการสอน เพื่อเป็นการบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์หรือผลการเรียนรู้ และจัดอันดับคะแนน วิธีการที่ใช้ได้แก่ ข้อสอบและรายงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูดิรัตน์ เจริญสุข (2545 95) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์

วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาพบว่าข้อที่เป็นปัญหาและได้รับการเสนอแนะมากที่สุดคือ การแจ้งผลการเรียนให้มีความรวดเร็วมากขึ้น รองลงมาคือควรเพิ่มมาตรฐานในเรื่องของข้อสอบและกระบวนการในการสอบและควรมีเกณฑ์การประเมินผล การเรียนที่ชัดเจนและมีความยุติธรรม

2 การเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ ชั้นปี สถานภาพของนักศึกษา และสาขาวิชา ผลการวิจัยพบว่า

2.1 นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชา การศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชายและนักศึกษานักศึกษามีการรับรู้ต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ในลักษณะเดียวกัน ในด้านรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ การเข้าชั้นเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การมีกิจกรรมการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกัน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีการกระตุ้นโดยสื่ออุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ให้เข้าใจในสาระวิชาเหมือนกัน ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีการวัดและการประเมินผลเหมือนกันเมื่อเสร็จสิ้นบทเรียนและการให้คะแนน ดังนั้นเพศจึงไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลที่จะทำให้เกิดความแตกต่างทางความคิดเห็น ดังที่ โสภภาพรรณ ดันตยาคม และสมบัติ วัจนะสาธิตกุล (2523 : 71) กล่าวว่าทั้งชายและหญิงได้รับการอบรมและการปฏิบัติคล้ายคลึงกัน มีโอกาสในการแสดงออกเท่ากันจึงส่งผลให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อีกทั้งนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทามีอายุอยู่ในระยะคาบเกี่ยวระหว่างวัยรุ่นกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่มีความกระตือรือร้นที่จะคิดและแสดงออกอย่างเสรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี และงานวิจัยของ ปิยาภรณ์ ลักษณะมีพิเชษฐ์ (2547 : 88) ที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาชีพครูโดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในด้านรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ นักศึกษาในชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเนื่องมาจากนักศึกษาในชั้นปีที่ 1 เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปเป็นรูปแบบการเรียนแบบใหม่ที่มีนักศึกษาเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีความแตกต่างไปจากเดิมที่เรียนในห้องเรียนในระดับมัธยม และเนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่มีการจัดกิจกรรมโดยแบ่งเป็นกิจกรรมกลุ่มใหญ่ กิจกรรมกลุ่มย่อยและกิจกรรมการศึกษารายบุคคลทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความกระตือรือร้นและสนใจในการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบโดยดูรายละเอียดคู่มือการเรียนและคู่มือรายวิชา ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ได้ผ่านการเรียนไปแล้ว 2 เทอม ซึ่งได้คุ้นเคยในการเรียนระบบนี้และรูปแบบการจัดเหมือนเดิมมี

การเข้ากลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย การนำเสนอในเรื่องของสื่อแต่ละห้องเรียนเป็นไปในทำนองเดียวกัน จึงไม่พบความแปลกใหม่ นอกจากมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาไปตามรายวิชานั้น อย่างไรก็ตาม การจัดรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ไม่สามารถควบคุมนักศึกษาที่คุยกันเสียงดังได้ เนื่องจากมีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก การตรวจสอบรายชื่อนักศึกษาเข้าเรียนก็เสียเวลามาก รวมทั้งการจัดเก้าอี้นั่งบางครั้งก็มีจำนวนไม่เพียงพอและไม่มีที่รองเขียน จึงทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติต่อด้านรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่แตกต่างกัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2540 14) ได้กำหนดแนวดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพว่าการเรียนการสอนต้องให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่น ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถเน้นกระบวนการเรียนรู้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์ และกระบวนการกลุ่ม และเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542 บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทัศนคติสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากชั้นปีที่ 2 อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พอใจกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การใช้เหตุผลมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ยังอาจต้องการให้เพิ่มเติมความรู้ในเนื้อหาของการเรียน กลุ่มย่อยให้ครบทุกเนื้อหาในแต่ละห้องที่ได้จัดไว้ 3 – 4 ห้องเรียน และมีการแสดงความคิดเห็นบ้างมีไข่มุกฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียว และในบางครั้งต้องการให้ไปศึกษานอกสถานที่บ้าง รวมถึงการเชิญวิทยากรมาบรรยายในบางเรื่อง ซึ่งจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์และเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วน ดังที่ ประกอบ คุปรัตน์ (2543 24) กล่าวว่า การเรียนการสอนไม่เพียงแต่มุ่งสร้างความรู้และทักษะเท่านั้นแต่จะต้องมุ่งสร้างปัญญาที่สามารถแก้ปัญหา มีความเป็นอิสระ รู้จักการใช้เหตุผล รวมทั้งพัฒนาปัญญาให้รู้จักแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณี ช่างเผือก (2539 78) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรปริญญาตรีของสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและระยะเวลา มีการปรึกษาร่วมกันในการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มเติมหรือมีความรู้มากยิ่งขึ้น ควรเน้นกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์เป็น เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย

ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาเรียนในระบบนี้และได้เรียนรู้จากสื่อ

การเรียนการสอนที่ทันสมัยเป็นครั้งแรก จึงทำให้รู้สึกตื่นเต้นและพึงพอใจมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เคยได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนและการใช้สื่อต่าง ๆ แบบนี้มาแล้วเมื่อเรียนในชั้นปีที่ 1 แต่อย่างไรก็ตามการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษาค้นคว้ายังมียุทธศาสตร์อยู่มากเนื่องจากยังมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา จึงมีผลทำให้ความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีความเห็นแตกต่างกัน ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น กิดานันท์ มลิทอง (2536 : 83) ได้กล่าววาทะการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ง่ายขึ้น ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ช่วยให้ ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณพร จัตราทอง (2546 : 120) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนนิเทศศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาต่างชั้นปีมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความเห็นแตกต่างจากนักศึกษาในชั้นปีที่ 2 อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ 1 เป็นนักศึกษาใหม่มีความสนใจต่อการเรียนและการวัดและประเมินผลของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาจากหลาย ๆ ด้าน เช่น จากการเข้าเรียนกิจกรรมงานที่สั่งและการสอบท้ายชั่วโมง เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลควรปรับปรุงในเรื่องการตรวจสอบผลการเรียนทาง Internet ซึ่งยังมีความล่าช้าเกิดการผิดพลาดทางข้อมูล ควรแจ้งผลการเรียนให้เร็ว และในเรื่องการสอบควรมีจำนวนข้อสอบให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้ ทำให้นักศึกษาในชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 มีทัศนคติต่อการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน ซึ่ง สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2526 : 26) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดทำรายงานสรุปเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542 : 82 - 83) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบึงพระพิบูลย์ มหาเมฆ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีทัศนคติต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 นักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาภาคปกติมีความเห็นแตกต่างจากนักศึกษาภาคสมทบในด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ และด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากนักศึกษาภาคปกติในแต่ละภาคเรียนมีการเรียนทั้งระบบกลุ่มใหญ่ในรายวิชาการศึกษาทั่วไปและการเรียนการสอนกลุ่มเล็กในรายวิชาเอก ซึ่งนักศึกษามีความรู้สึกถึงการเปรียบเทียบการเรียนทั้ง 2 รูปแบบ ในบางรายและบางรายวิชานักศึกษาจะชอบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ แต่บางรายก็จะชอบการสอนระบบกลุ่มเล็ก สำหรับสื่อการเรียนการสอนนักศึกษาที่ผ่านการเรียนมาแล้ว

หลายเทอมอาจไม่พบความเปลี่ยนแปลงและรู้สึกรู้สีกการใช้สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะในห้องเรียนกลุ่มใหญ่ ก็เหมือนเดิม ส่วนนักศึกษาภาคสมทบเรียนในรายวิชาการศึกษาทั่วไปในปีแรกและมีการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ จึงทำให้นักศึกษาภาคสมทบมีความตั้งใจและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สนใจในบทเรียนที่กระตุ้นจากสื่อการเรียนการสอนและมีปัจจัยต่างๆที่ช่วยให้นักศึกษาภาคสมทบมีความคิดเห็นที่แตกต่างจากนักศึกษาภาคปกติ ดังที่ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2545 : 9) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษาควรจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีห้องสมุด ตำรา หนังสือ วารสาร มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนใฝ่รู้ของนักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล พุ่มชุมพล (2546 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการเรียนการสอนด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนได้วางแผนการสอนสำหรับนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคสมทบเหมือนกัน นักศึกษาจึงได้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน ในเรื่องการวัดและประเมินผลก็อยู่ในเกณฑ์เดียวกัน แบบทดสอบจะเป็นแบบทดสอบคู่ขนานที่วัดผลในเรื่องเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษาภาคปกติและภาคสมทบมีทัศนะที่ไม่แตกต่างกัน ดังที่ สงบ ลักษณะ (2542 : 32) ได้สรุปหลักการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาโดยยึดหลักความเสมอภาค เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกระดับโดยไม่มีการกีดกันชั้น วรณะ การจัดการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่จึงสามารถตอบสนองความต้องการผู้เรียนเป็นจำนวนมากได้ และหลักการมีคุณภาพการสอนกลุ่มใหญ่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของการให้การศึกษาและนำไปสู่เกณฑ์การประกันคุณภาพในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เป็นต้น ในทำนองเดียวกับสำนักการศึกษามวลชน, สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (2546 : 4 – 5) ซึ่งได้จัดกิจกรรมที่สำคัญในการเรียนรู้ระบบกลุ่มใหญ่ สวนสุนันทา อันได้แก่ กิจกรรมการเรียนกลุ่มใหญ่เป็นการจัดให้ผู้เรียนทุกคนรับรู้ร่วมกันในเนื้อหาสาระหรือแนวทางการเรียนรู้เหมือนกัน กิจกรรมการเรียนกลุ่มย่อยเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาในสิ่งที่ตนให้ความสนใจและมีความต้องการเพิ่มเติมจากกิจกรรมกลุ่มใหญ่ และกิจกรรมการศึกษารายบุคคลจัดให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย รู้จักประมวลความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายและรู้จักตรวจสอบและประเมินผลได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล พุ่มชุมพล (2546 บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ พบว่า นิสิตมีทัศนะต่อการเรียนการสอนด้านกิจกรรม การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกันมีทัศนะต่อการเรียนการสอนวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยพบว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษา และสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทัศนะแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ทั้งโดยรวมและด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์พึงพอใจในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ไม่วาจะเป็นการจัดขนาดห้องเรียน การแบ่งกลุ่มผู้เรียน และการใช้อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจเห็นว่ารูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่เป็นการจัดรูปแบบอย่างเป็นระบบ แต่รูปแบบนี้ถ้าควบคุมนักศึกษาไม่ได้จะเป็นผลเสียแก่นักศึกษาที่มีความตั้งใจเรียน และนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจยังชอบการเรียนแบบเดิมโดยได้มีโอกาสใกล้ชิดอาจารย์ ได้ปรึกษาและสอบถามอาจารย์ได้ในกรณีที่ไม่เข้าใจในเนื้อหาโดยเฉพาะวิชาการศึกษาทั่วไป ซึ่งได้กำหนดให้เรียนวิชาในกลุ่มภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ ทำให้รู้สึกวิชาเหล่านี้ไม่ได้เกี่ยวหรือเกี่ยวข้องกับสาขาที่ตนเรียนอยู่จึงมีทัศนะที่แตกต่างกัน ดังที่ ประดิษฐ์ คุณรัตน์ (2539 : 3-4) กล่าวว่าห้องเรียนควรอยู่ในสภาพที่ใช้การได้เป็นสัดส่วน ที่พอเหมาะมีอุปกรณ์ครุภัณฑ์ครบและอยู่ในสภาพดี ปราศจากเสียง ฝุ่น กลิ่น ควั่น และมลภาวะอื่น ๆ มีแสงสว่างพอเหมาะ ขนาดของห้องเรียนพอเหมาะกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับ สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2544 : 101 – 102) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทาต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ปีการศึกษา 2544 พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่มีเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและคนที่มีความสุข นักศึกษาให้ความสำคัญของสมรรถภาพที่จำเป็นของการเป็นผู้เรียนที่ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ภายในตัวผู้เรียนเป็นอันดับที่หนึ่ง มีทักษะของการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีเป็นอันดับสอง และมีความทันสมัยทันโลกทันเหตุการณ์กับเทคโนโลยีเป็นอันดับสาม และการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรอบอบและปลอดภัย มีทักษะในการค้นหาข้อมูล มีความสะดวกในการได้ข้อมูลจากสื่อและเครื่องมือทางการศึกษารู้สึกมั่นใจว่ามีผู้ให้คำปรึกษาและสามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้น จึงเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ขึ้น

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษามีทัศนะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทัศนะแตกต่างกับนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาสาขาวิชาศึกษามีบุคลิกภาพเป็นครู สนใจในรายละเอียดการศึกษาค้นคว้าเช่นเดียวกับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ซึ่งสนใจในการศึกษาค้นคว้าเช่นเดียวกัน ส่วนนักศึกษบริหารธุรกิจจะสนใจทางเศรษฐศาสตร์ตัวเลขและหลักการและนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์จะสนใจเรื่องของเหตุผล การทดลอง การคิดวิเคราะห์จึงส่งผลให้นักศึกษาในแต่ละสาขามีความทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ด้านกิจกรรมการเรียน

แตกต่างกัน ดังที่ อรุณข ลิขณศิริ (2542 : 142) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการทุก ๆ ด้านพร้อมกัน สนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนด้วยความเพลิดเพลินไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรโดยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและเกิดทักษะกระบวนการในการทำงานเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 14) ได้กำหนดแนวดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนและให้โอกาสหาเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์และกระบวนการกลุ่มจัดให้มีการสัมพันธ์เชื่อมโยงหรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์หรือระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด และจัดให้มีการศึกษาดูตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาต่างสาขาวิชามีทักษะแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ มณี ช่างเผือก (2539 : 72) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่าทักษะของอาจารย์และนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาบริหารธุรกิจในด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาบริหารธุรกิจเป็นนักศึกษาที่อยู่ในหลักการและเหตุผล จะพยายามหาคำตอบของความเหมาะสมของสื่อว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์จะมองสื่อการเรียนการสอนว่าเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจึงทำให้มีทักษะแตกต่างกัน ดังที่ จิตตชา นิลดำ (2542 : 22) กล่าวว่า การเลือกสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงเนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอนและความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับ สมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540 : 74) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนโปรแกรมการจัดการทั่วไปของคณะวิทยาการจัดการสถาบันราชภัฏกลุ่มทวารวดี พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนขาดการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้และสื่อการสอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ทำให้การเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และผลงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบึงพระพิบูลย์ มหาเมฆ ตามทักษะของนักศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและ กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีทักษะต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาและนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีทักษะแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการวัด

และประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละครั้งมีความเหมาะสมดีแล้ว มีความชัดเจนในคะแนน และระยะเวลาของการส่งงานเป็นระบบ รวมถึงการแจ้งคะแนน ส่วนนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เห็นว่าการวัดและประเมินผลในบางครั้งล่าช้า ไม่สะดวกต่อระบบ Internet ที่มีปัญหาบ่อยมาก และการใช้เวลาในการสอบยังไม่เหมาะสมกับเวลา คือ มีจำนวนข้อมากเกินไป ควรเลือกวิธีการวัดผลให้เหมาะสมกับรายวิชา ซึ่งสุมาลี จันทรชลอ (2544 : 13-14) กล่าวว่า การเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลนั้นต้องวัดให้ตรงจุดประสงค์ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพมีความเที่ยงตรงสูงและแปลผลได้ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2532 : 44) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าการวัดและประเมินผลวิชาการศึกษาทั่วไปใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายแบบ และงานวิจัยวรรณพร ฉัตรทอง (2546 : 127) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต พบว่านิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1 ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพื่อให้การสอนระบบกลุ่มใหญ่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรปรับปรุงในเรื่องเก้าอี้จัดบันทึกและควบคุมในเรื่องเสียงดังจากนักศึกษาด้วยกันทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน เนื่องจากเรียนกลุ่มใหญ่มีจำนวนนักศึกษามาก

2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง จึงควรให้มีการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ในบางครั้งควรเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาให้ความรู้ในรายวิชาที่นักศึกษาสนใจ และเสริมสร้างความรู้ให้นักศึกษาได้ครบทุกสาระวิชาในแต่ละกลุ่มย่อย และควรเพิ่มจำนวนผู้สอนให้เพียงพอแก่นักศึกษาในการเรียนกลุ่มย่อยและการศึกษารายบุคคล

3 ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีทัศนะต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพควรเพิ่มห้อง Internet ของแต่ละคณะให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและปรับปรุงระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยฯ ให้ใช้การได้สะดวกและคล่องตัวกว่านี้ และควรปรับปรุงระบบการใช้สื่อ (Multimedia) เพื่อดึงดูดความสนใจของนักศึกษา

4 ด้านการวัดและประเมินผล จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ ด้านการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เพื่อการดำเนินการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรให้มีการตรวจคะแนนได้รวดเร็วหลังการสอบ และควรแจ้งผลการเรียนตามวันและเวลาที่กำหนด รวมทั้งปรับปรุงระบบการตรวจสอบผลทางอินเทอร์เน็ต (Internet) มิให้เกิดการล่าช้าและผิดพลาด นอกจากนี้ยังต้องมีความยุติธรรมนาเชื่อถือและตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1 ควรศึกษาปัจจัยในการจัดระบบการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษาในการเรียนการศึกษาทั่วไป เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2 ควรศึกษารูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ และกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวิชาการศึกษาทั่วไป เพื่อให้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน

3 ควรศึกษารูปแบบในการเรียนการสอนเสริมที่ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจและการจัดระบบผู้เรียนเพื่อสามารถทำให้เข้าเรียนเสริมได้อย่างเต็มที่

4 ควรศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลหลายรูปแบบเพื่อหาวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2540) รายงานผลการสัมมนายุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา กรุงเทพฯ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- กาญจนา บุญรมย์ (2524) สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในวิทยาลัยครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา วิทยานิพนธ์ ค ม (พื้นฐานการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถายเอกสาร
- กิดานันท์ มลิทอง (2536) เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กิงแก้ว เอี่ยมแจ่ม (2542) สภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา วิทยานิพนธ์ กศ ม (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- แก้วกมล พุ่มมาลา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อรวัดนา ชินพันธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2544
- จารุพรรณ ทรัพย์ปรุง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อรวัดนา ชินพันธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อ 20 เมษายน 2544
- จิตตชา นิลดำ (2542) ปัญหาในการเรียนของนิสิตปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจ (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สารนิพนธ์ กศ ม (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- จุลดิษฐ์ อุปชาติ (2542) การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนศิลปศึกษาในสถาบันราชภัฏอีสานเหนือกับสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ วิทยานิพนธ์ กศ ม กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- ชมพันธุ์ บุญธร ณ อยุธยา (2530) การพัฒนาหลักสูตร กรุงเทพฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ชุตีรัตน์ เจริญสุข (2545) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา สารนิพนธ์ กศ ม (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- ณัฐพล พุ่มชุมพล (2546) ทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ วิทยานิพนธ์ กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ถาวร สารวิทย์ (ม ป ป) การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา พิชญ์โลก ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ทบวงมหาวิทยาลัย (2543) ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฉบับปรับปรุง กรุงเทพฯ สำนักกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย
- _____ (2545) วิกฤตุดมศึกษาของไทยและทางออกปัญหา กรุงเทพฯ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย
- ทิพากร แสงปทุม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อรวัฒนา ชินพันธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อ 16 ธันวาคม 2544
- นิรมล ศตวุฒิ, ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, และระวีวรรณ ศรีครามครัน (2543) หลักสูตรและวิธีสอนทั่วไป กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2533) การวิจัย การวัดและประเมินผล กรุงเทพฯ โครงการศึกษาต่อเนื่องมหาวิทยาลัยมหิดล
- ประกอบ คูปรัตน์ (2543) การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศไทย กรุงเทพฯ พิมพ์ดี
- ประดิษฐ์ คุณรัตน์ (2539) การวางแผนอาคารสถานที่ กรุงเทพฯ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ (บางเขน) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ประภัสสร วงศ์วรรณ (2531) หลักและวิธีการสอน กรุงเทพฯ คณะศึกษาศาสตร์วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
- ปริญญา อังสุสิงห์ (2521) การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปิยาภรณ์ ลักษณะมีพิเชษฐ์ (2547) ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนวิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม ปริญญานิพนธ์ กศม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- พงศ์ หรดาล (2531) การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ กรุงเทพฯ คณะอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร
- พรเทพ ไทยรักษ์ (2539) ทศนะของนักศึกษามหาบัณฑิตต่อการกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยานิพนธ์ ศศม (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถ่ายเอกสาร
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย, วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, และทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง (2543) รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี กรุงเทพฯ ทบวงมหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- พันธ์ศักดิ์ วรรณดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อรวัฒนา ชินพันธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เมื่อ 20 เมษายน 2544
- พุทธชาติ ราชปรีชา (2524) การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์

- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, และทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526) รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหา
ของวิชาพื้นฐานทั่วไป กรุงเทพฯ กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
มณี ช่างเผือก (2539) การจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรของสถาบัน
รัตนโกสินทร์ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา ปริญญาโท กศ ม (การอุดม
ศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (2547ก) คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2547 สืบค้นเมื่อ 10
กุมภาพันธ์ 2548, จาก <http://www.SUANSUNANDHA.Com>
_____ (2547ข) คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2547 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา
_____ (2547ค) คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2547 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สวนสุนันทา
_____ (2547ง) แผนยุทธศาสตร์ กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รัฐพงษ์ บุญญานวัตร (2544, 20 กุมภาพันธ์) รายงานการสำรวจความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจ
ของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาระบบการศึกษามวลชนสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
แก้วเจ้าจอม, 20 กุมภาพันธ์
รุจิรี ภูสาระ (2531) “ปัญหาการเรียนในระดับอุดมศึกษาและแนวทางแก้ไข,” ในโครงการ
สัมมนาทางวิชาการ ศูนย์เสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ (2528) หลักการวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพฯ
บริษัทศึกษาพร จำกัด
วรรณพร จิตรทอง (2546) การจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต ปริญญาโท
กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร
วรรณภา อธิธิไธยยะ (2537) รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการบริหาร
งานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม การจัดสวัสดิการและบริการของวิทยาลัยอาชีวภูเก็
ภูเก็ต วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต ถ่ายเอกสาร
วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544) “วิกฤติการณ์อาจารย์ระดับอุดมศึกษา,” ในการพัฒนา
สถาบันอุดมศึกษา รวมบทความทางวิชาการ หน้า 3 – 8 กรุงเทพฯ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิจิตร วุฒบางกูร (2524) การวางแผนผังและพัฒนาสถานศึกษา กรุงเทพฯ ขนิษฐาการพิมพ์
วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ
กรุงเทพฯ สุวีริยาสาส์น
_____ (2543) การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา กรุงเทพฯ ทบวงมหาวิทยาลัย

- วิเชียร เกตุสิงห์ (2529) หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กรุงเทพฯ
ไทยวัฒนาพานิช
- วินัย วีระวัฒนานนท์ (2542, 26 มิถุนายน) “ความจำเป็นที่ต้องปรับตัวของการอุดมศึกษา,”
เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 หน้า 22 –
23 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิราพร พงศ์อาจารย์ (2536) รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับ
บุคคลากรประจำการตามความต้องการของท้องถิ่นสหวิทยาลัยพุทธชินราช พิษณุโลก
วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม ถายเอกสาร
- วีระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ (2544) การศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการการจัด
การเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัด
กรุงเทพมหานคร ปริญญาณิพนธ์ กศ ม (อุตสาหกรรมศึกษา) กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- ศรีนวล แก้วแพรง (2527) ปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานทั่วไปของ
มหาวิทยาลัยรามคำแหงตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต
ปริญญาณิพนธ์ กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- คันสนีย์ จะสุวรรณ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อรวัฒนา ชินพันธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา เมื่อ 20 เมษายน 2544
- ศิริวรงค์ ปทุมมาศ (2543) การปฏิบัติการสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ
ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา ปริญญาณิพนธ์ กศ ม กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- ศุภวัฒน์ เอ็มโอช (2528) การวิเคราะห์วิชาพื้นฐานทั่วไปในหลักสูตรการฝึกหัดครู พ ศ 2524
ปริญญาณิพนธ์ กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ถายเอกสาร
- สงบ ลักษณะ (2542) การปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เพื่อศตวรรษที่ 21 1 – 14 สิงหาคม
2542 Shen Zhen Guandong Brovinee, china, การสรุปผลการประชุมระหว่างชาติ
- สจิวรรณ ทรรพวสุ (2532) การศึกษากระบวนการใช้หลักสูตรครุศาสตรวิชาเอกวิทยาศาสตร์
ทั่วไประดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2530 ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ปริญญาณิพนธ์
กศ ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถายเอกสาร
- สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (2544) คู่มือนักศึกษา กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- _____ (2545) คู่มือนักศึกษา กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- _____ (2546) คู่มือนักศึกษา กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2526) การประเมินโครงการทฤษฎีและกวีปฏิบัติ กรุงเทพฯ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2536) เอกสารประกอบการบรรยายชุดวิชาสถิติวิจัยและการประเมินผล
การศึกษาหน่วยที่ 9 – 15 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540) ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนโปรแกรมการจัดการ
ทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทวารวดี ปริญญาณิพนธ์ กศม
(ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, กรกฎาคม) "บทสรุปสำหรับผู้บริหารโครงการศึกษาวิจัยเรื่อง
การปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา," อนุสารอุดมศึกษา 27(277) 7 – 21
- สรรเพชญ อีสริยวัชรกร (2541) หลักการสอน ราชบุรี ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ถ่ายเอกสาร
- สายหยุด จำปาทอง (2532) การฝึกหัดครูไทย อดีต ปัจจุบันและอนาคต นครราชสีมา
อักษรไทย
- สุพจน์ โจนวล (2530) ทศนะของอาจารย์และนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อวิชาพื้นฐานทางการศึกษา
ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปริญญาณิพนธ์ กศม (การอุดมศึกษา)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2540) การศึกษาเจตคติและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียน
การสอนกลุ่มใหญ่ในรายวิชาจิตวิทยาทั่วไปสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพฯ
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- _____ (2544) ผลกระทบของการศึกษาระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทาต่อพฤติกรรมการเรียนรู้
ของนักศึกษาปีการศึกษา 2544 กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- สุพร ตั้งสมวรพงษ์ (2542, 26 มิถุนายน) "การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์," เอกสาร
ประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 หน้า 75 – 81
กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุมาลี จันทรชลอ (2544) การวัดและการประเมินผล กรุงเทพฯ บริษัทพิมพ์ดี จำกัด
- โสภาพรรณ ดันตยาคม และสมบัติ วัจนะสาธิตากุล (2523) ลักษณะนิสัยระดับอุดมศึกษา
และแนวโน้ม กรุงเทพฯ ม ป พ
- สำนักการศึกษามวลชน สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (2542) คู่มือการเรียนระบบกลุ่มใหญ่
สวนสุนันทา กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- _____ (2545) คู่มือการเรียนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา
- _____ (2546) คู่มือการเรียนระบบกลุ่มใหญ่สวนสุนันทา กรุงเทพฯ สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา

- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2532) รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจสภาพและปัญหาของวิชาพื้นฐาน
ทั่วไป กรุงเทพฯ ผาวิทยการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อรนุช ลิ้มภาศิริ (2542) หลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อัจฉรา วัฒนารงค์ (2545) เอกสารประกอบการบรรยายวิชา อษ 661 สัมมนาปัญหาด้าน
วิชาการในระดับอุดมศึกษา กรุงเทพฯ สาขาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540) หลักการสอน พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์
- อุไรวรรณ วรณศิลป์ (2540) ปัญหาในการเรียนของนักศึกษาภาคสมทบหลักสูตร
ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปริญญาพันธ์
กศ ม (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถายเอกสาร
- เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537) ครูและการสอน เพชรบุรี คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
- Cronbach, Lee J (1970) *Essentials of Psychological Testing* New York Harper & Row
- Edwards, A L (1957) *Statistical Analysis* 2 nd ed New York Rinehart
- Ferguson, G A (1981) *Statistical Analysis in Psychological and Education* 5 th ed
New York McGraw Hill
- Hoover, K H (1980) *College Teaching Today A Handbook for Post Secondary
Instruction* Boston Allyn and Bacon
- Yamane, T (1967) *Statistics An Introductory Analysis* New York Harper and Row

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/ ๑๕14

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๑ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางอรวิภา ชินพันธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ช่วงโชติ พันธุเวช ผู้ช่วยศาสตราจารย์รสสุคนธ์ มกรมณี และ อาจารย์คันสนีย์ จะสุวรรณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางอรวิภา ชินพันธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5618 5731

โทรสาร 02-258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร 5731, 5618

ที่ ทม 1012/๔๔๑๕

วันที่ 11 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางอรวิณา ชินพันธ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อঞ্জรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์ราชนันท์ บุญธิมา เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สุพร ตั้งสมรพงษ์ และ อาจารย์จรรย์วรรณ สกุลฤๅ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการศึกษาทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไปของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางอรวิณา ชินพันธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

- 1 ชื่อ ดร สุพร ตั้งสมวรพงษ์
ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาการอุดมศึกษา
สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 2 ชื่อ ดร จารุวรรณ สกุลคุ
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการอุดมศึกษา
สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- 3 ชื่อ ผศ ดร ช่างโชติ พันธุเวช
ตำแหน่ง อธิการบดี
สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 4 ชื่อ ผศ รสสุคนธ์ มกรมณี
ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 5 ชื่อ อาจารย์ศันสนีย์ จะสุวรรณ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเรื่อง

การศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป
ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

คำชี้แจง

1 แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการสอนกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

2 แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการสอนกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่วิชาการศึกษาทั่วไป 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการสอนกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านและขอขอบคุณอย่างสูงในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ตรงกับสถานภาพของท่าน

1 เพศ () ชาย
 () หญิง

2 ชั้นปี
 () ชั้นปีที่ 1
 () ชั้นปีที่ 2

3 สถานภาพของนักศึกษา
 () ภาคปกติ
 () ภาคสมทบ

4 สาขาวิชา
 () สาขาวิชาการศึกษา
 () สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
 () สาขาวิชาศิลปศาสตร์
 () สาขาบริหารธุรกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่ของสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาวิชาการศึกษาทั่วไป 4 ด้าน คือ ด้านรูปแบบการสอนกลุ่มใหญ่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านต่อข้อความนั้น ๆ ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่แบ่งเป็นการเรียนกลุ่มใหญ่ การเรียนกลุ่มย่อยและการศึกษารายบุคคลมีความเหมาะสม					
2	การจัดปฐมนิเทศในแต่ละรายวิชา ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่					
3	การจัดสถานที่เรียนกลุ่มใหญ่เหมาะสมกับผู้เรียน 600 – 800 คน					
4	การจัดสถานที่เรียนกลุ่มย่อยเหมาะสมกับผู้เรียน 100 – 200 คน					
5	การจัดอาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยสอน มีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่					
6	การจัดอาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยสอนมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียนกลุ่มย่อย					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7	การจัดอาจารย์ผู้สอนมีจำนวนเพียงพอกับการศึกษารายบุคคล					
8	การจัดสื่ออุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนกลุ่มใหญ่มีความเหมาะสมและใช้งานได้ดี					
9	การจัดสื่ออุปกรณ์การสอนและเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียนกลุ่มย่อย มีความเหมาะสมและใช้งานได้ดี					
10	การจัดเก้าอี้ที่นั่งสำหรับการเรียนกลุ่มใหญ่มีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา					
11	การจัดทำคู่มือการเรียนและคู่มือรายวิชาต่าง ๆ ได้กำหนดตารางเรียนและปฏิทินกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน					
12	คู่มือการเรียนและคู่มือรายวิชามีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนระบบกลุ่มใหญ่					
13	ในคู่มือรายวิชาต่าง ๆ มีการอธิบายรายวิชาจุดประสงค์ของการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนไว้อย่างชัดเจน					
14	รูปแบบการจัดการบรรยายการสอนได้กำหนดตารางเรียนและเวลาเรียนโดยแบ่งเป็น 3 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ / สัปดาห์ สำหรับการเรียนกลุ่มใหญ่กลุ่มย่อยและการศึกษารายบุคคลนั้นมีความเหมาะสม					
15	การศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดสถานที่และจัดอาจารย์ประจำสำหรับให้คำแนะนำแก่นักศึกษาตามตารางที่กำหนดไว้ในคู่มือรายวิชาได้อย่างชัดเจน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
16	การกำหนดรูปแบบการวัดและประเมินผลโดยให้มีการสอบเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้แต่ละครั้ง การสอบกลางภาคและการสอบปลายภาค เป็นไปอย่างเหมาะสม					
17	รูปแบบการวัดและประเมินผล สามารถตรวจสอบผลการเรียนจาก Internet ได้สะดวกและรวดเร็ว					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
18	การทำแบบฝึกหัดในแต่ละรายวิชาช่วยกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น					
19	การเรียนแบบเน้นการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษาเหมาะสำหรับกิจกรรมกลุ่มใหญ่					
20	กิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนกลุ่มใหญ่จัดได้อย่างเหมาะสม					
21	กิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนกลุ่มย่อยจัดได้อย่างเหมาะสม					
22	กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ โดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว					
23	กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยโดยใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว					
24	กิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดชิ้นงานหรือรายงานรายบุคคลสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของรายวิชา					
25	กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยได้แยกเนื้อหาเป็นส่วน ๆ ที่แตกต่างกันเพื่อย้ำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น					
26	กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยมี 5 ห้องเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา					
27	กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยช่วยเสริมรายละเอียดในเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น					
28	กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มย่อยมีการฝึกปฏิบัติหรือทักษะ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
29	กิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดขึ้นงาน					
30	กลุ่มสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของรายวิชา					
31	การศึกษารายบุคคลเปิดโอกาสให้ผู้เรียน					
32	ปรึกษาหรือซักถามผู้สอนในประเด็นที่ไม่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความถูกต้อง					
33	กิจกรรมการเรียนการสอนรายบุคคลช่วยให้ผู้เรียนตรวจสอบและประเมินความรู้ความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง					
34	กิจกรรมการศึกษารายบุคคลช่วยส่งเสริมทักษะในการศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ตลอดชีวิต					
35	ผู้สอนนำเสนอบทเรียนได้ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
36	ผู้สอนสอนตรงตามเวลาที่กำหนดไว้					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน					
35	สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มใหญ่ที่ใช้มีความทันสมัย					
36	สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มย่อยที่ใช้มีความทันสมัย					
37	สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มใหญ่มีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา					
38	สื่ออุปกรณ์การสอนกลุ่มย่อยมีความเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา					
39	สื่ออุปกรณ์การสอนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนและตื่นตัวอยู่เสมอ					
40	สื่ออุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน					
41	การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับเวลา					
42	รูปแบบ สี และขนาดตัวอักษรของสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนมีความเหมาะสม					
43	ผู้เรียนกลุ่มใหญ่สามารถมองเห็นภาพและตัวอักษรบนจอภาพได้อย่างชัดเจน					
44	ผู้เรียนกลุ่มย่อยสามารถมองเห็นภาพและตัวอักษรบนจอภาพได้อย่างชัดเจน					
45	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารช่วยพัฒนาการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว					
46	การใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถติดต่อโต้ตอบสอบถามกันได้เช่น การใช้ Web board , Internet เป็นต้น					
47	การใช้สื่อในรูปแบบสื่อประสม(Multimedia) ทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลหลาย ๆ ช่องทาง และเกิดการเรียนรู้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
48	การสอนด้วยการใช้วีดิทัศน์ประกอบการบรรยาย					
49	ช่วยให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจใน บทเรียนยิ่งขึ้น					
	การสอนส่วนใหญ่ใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่มีความเหมาะสมกับขนาดของห้องเรียน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
50	ด้านการวัดและประเมินผล					
51	การชี้แจงเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ในการปฐมนิเทศก่อนการเรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของวิชานั้นๆ					
52	การวัดและประเมินผลในแต่ละรายวิชา มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน					
53	ข้อสอบวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาวิชา และตรงตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา					
54	การกำหนดจำนวนข้อสอบเหมาะสมกับเวลา					
55	การวัดและประเมินผลสามารถวัดความรู้ความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนจากบทเรียนได้					
56	การวัดและประเมินผลมีรูปแบบหลากหลายเหมาะสมกับลักษณะของรายวิชา					
57	การจัดให้มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนสำหรับการเรียนทุกครั้ง ในช่วงท้ายของชั่วโมงทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ					
58	ระบบการประเมินมีความยุติธรรมและเชื่อถือได้					
59	เกณฑ์การให้คะแนนเหมาะสมมีความเหมาะสมกับใบงานที่กำหนดให้					
60	การประเมินผลมีการแจ้งให้ผู้เรียนทราบผลการประเมินทุกครั้งรวดเร็วและตรงเวลา					
61	ผู้เรียนสามารถรับทราบผลการวัดและประเมินผลการเรียนตามวันและเวลาที่กำหนดไว้					
62	ในการวัดและประเมินผลได้มีการนำผลงานการเรียนมาแจ้งให้ผู้เรียนรับทราบ เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาตนเองของผู้เรียน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
62	ในการประเมินงานที่มีมอบหมาย (Task) มีการกำหนดประเด็นการประเมินผลและเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน					
63	การตรวจงานที่มีมอบหมาย (Task) ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคลนั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม					

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

*****ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้อย่างสมบูรณ์*****

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามทั้งฉบับ

1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
	ด้านรูปแบบการสอนระบบกลุ่มใหญ่		ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
1	5 189	18	5 452
2	7 112	19	4 879
3	5 255	20	7 841
4	5 371	21	6 822
5	2 269	22	4 970
6	3 704	24	6 891
7	2 806	25	5 735
8	5 708	26	5 527
9	5 324	27	5 002
10	2 033	28	6 424
11	3 373	29	5 104
12	3 623	30	4 260
13	5 476	31	6 004
14	6 693	32	5 880
15	5 793		
16	5 264		
17	5 227		

(ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
	ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน		ด้านการวัดและประเมินผล
35	4 724	50	5 238
36	8 104	51	6 957
37	7 071	52	6 735
38	8 104	53	7 857
39	7 849	54	5 671
40	6 063	55	5 797
41	4 885	56	4 886
42	3 883	57	5 880
43	4 026	58	9 728
44	5 602	59	8 064
45	5 027	60	9 539
46	4 583	61	5 551
47	5 392	62	4 026
48	5 609	63	6 891
49	5 671		

2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9804

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางอรวิภา ชินพันธ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 20 สิงหาคม 2501
สถานที่เกิด	สมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	38 หมู่ 13 ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ 10130
สถานที่ทำงาน	โปรแกรมนาฏศิลป์และการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	คบ (นาฏศิลป์) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
พ.ศ. 2547	กศ.ม (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ